

Brassói Lapok

Ára 5 lej

Vasárnap
1931 * július 12

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

156. szám
XXXVII. évtolyam

Ára 5 lej

Ne is jöjjenek!

A kolozsvári pénzügyigazgató azt izenté hirdető tábláján a nyugdíjuk kiutalására hetek óta hiába váró nyugdíjasoknak, hogy ne zaklassák tovább az adóhivatal pénztárát, mert különben kénytelen lesz erősebb eszközöket alkalmazni ellenük.

Ezt a tényt is jó lesz külön táblára — márványtáblára — vésetni, hadd maradjon meg az utókor számára, halhatatlan dokumentumul annak, hogyan bántak a huszadik században egy európai kultúrállamban a tudós Jorga professzor miniszterelnöksége és az állítólag demokrata hajlandósága Argetoianu pénzügyminiszersége alatt az ország legszármalmasabb helyzetben levő polgáraival, s előkelő köztisztviselő, hivatalvezető, micsoda középkori nyers hangot használt nyomorgó és védtelen emberekkel szemben ugyanakkor, mikor az Egyesült Államok elnöke egyetlen szavával a világ gazdasági válságának már-már kicsapó hullámai csillapította el és útját csinálta meg az idáig ellenséges népek állandó kibékülésének.

A Oceánon túlról a civilizációnak és emberiségnek megragadó gesztusa, hogy ez a szerencsétlen Európa, melynek egy része még ma is fegyvereit csörgeti és öklét rázza, mintha nem lett volna elég a borzalmak borzalma, s nálunk a legvadabb kiméletlenség és kegyetlenség olyan igényekkel szemben, melyek a társadalmi rendet, nyugalmat és összhangot szolgálják.

Az államférfiúi emelkedettség és belátás elsősorban is azoknak a sorsát biztosítja, akik a legszármalmasabb helyzetben vannak: a nyugdíjasokét, rokkantakét, özvegyekét és árvaikét, a munkásokét és kisjöveldmű alkalmazottakét, s meg nem tűri, hogy ezeknek a minimális javadalma a megszabott időpontban birtokukban ne legyen. Az maga az állam hitelének, tekintélyének, erkölcsi megbízhatóságának az aláásása, ha nyugdíjasoknak, tisztviselőknek, s az állam hitelezőinek hónapokig, sokszor évekig kell várniuk, amíg járandóságukat kiutalják.

Hát még az a szegységteljes, lealacsonyító bánásmód, amiben ezeket a szegény embereket, egy tisztességben és munkában ellátott élet és egy sorsakatasztrófa ártatlan áldozatait és mártírjait, akiknek jogát hazai és nemzetközi törvények, megbecsüléséért pedig a hivatali kötelesség és a műveltség és méltányosság legemlékeztető szabályai követeli, bizonyos bürok elől-árai, mint a kolozsvári pénzügyigazgató is többek közt, részesítik.

„Ne is jöjjenek, mert erőlyes rendszabályokat lesz kénytelen igénybe venni!” — íme a rossz lelkiismeret, a lenéző cinizmus, a többnyire kisebbségi sorsot képviselő szegénység kiebbrudálása a dolyfös sovinizmus által, mely nemcsak nem fizet rendesen, de még azt sem tűri, hogy az inség, a nyomor szerényen kopogtasson a kincstár ajtaján. A pénztárak munkájának biztosítása végett állítja ezt a felháborító tilalomfát a kolozsvári pénzügyigazgató, mintha egyáltalán lehetne még munkának nevezni minden egyebet, ami nem a legelső, a legérvberőbb kötelesség teljesítése azokkal szemben, akik törvényes járandóságuk nélkül éhenhalhatnak.

Ne is jöjjenek, mert kidobhatja őket az adminisztrátor ur. És ezt még táblára is iratja. Nem szegysélli? Melyik kultúrállamban vetemednek még a dolyfnek ilyen vakmerőségére? Hol rugnak még bele — vizasztalás, megnyugtató, borsá-nakérés helyett — intelligens tömegekbe, melyek törvényes formák közt a jogukat, kétségbeesjtő viszonyok közt a kegyerüket koldulják?

Hoovernek még egy üzenetet kell átküldeni az oceánon. Leszerelni azt a rendtáblást, mely hirdető táblán tiltja meg a nyugdíjasoknak, hogy hónapokon át visszatartott kis pénzük iránt érdeklődjenek. Leszerelni Európában a legsötétebb Afrikáit!

A kamara ma éjjeli ülésén a kormány kijelentette:

Nem nyulnak az esküt nem tett volt magyar tisztviselők nyugdíjához

Hogy azonban valójában mi lesz, az csak a törvény végrehajtási utasításából fog kiderülni

Gyárszerűen működik az új parlament is

Bukarest, július 10.

A kamara ma éjszakai ülésén végre szóba került az a rengeteg aggodalom, amellyel az annak idején esküt nem tett volt magyar tisztviselők a nyugdíjtörvény módosításával szemben viseltetnek.

A Magyarpárt megbízásából dr. Willer József állott szóásra. Kifejtette, hogy általánosan el van terjedve az a vélemény, hogy a kormány, leplezett formában meg akarja szüntetni az esküt nem tett volt magyar tisztviselők nyugdíj jogosultságát. Hivatkozik arra, hogy ezek szerzett jogok, amelyeket a Boila-törvénnyel elismert az állam. Csodálkozik a többség animozitásán, amelyet azonban kénytelen a sovinizta lapok heccelődéseinek betudni. Megnyugtatta a kormányt, hogy az annak idején esküt nem tett volt magyar tisztviselők nem azért tagadták meg az esküt letételét, mert ellenségesen viseltettek a román államalakulattal szemben, hanem csak azért hezitáltak, mert kötötte őket régi esküjük és mert egy megérthető lelki konfliktuson mentek keresztül. Abban a pillanatban azonban, amidőn a békeszerződés nyilvánvalóvá vált, hogy Erdélyt Romániához csatolták, ezek a tisztviselők, kivétel nélkül letették az esküt és ezzel teljesítették kötelességüket új hazájukkal szemben. Willer hivatkozik Argetoianura, aki akkor belügyminiszter volt és mindezt tudja.

Bratescu pénzügyi államtitkár azonnal válaszol Willer József szavaira. Kijelenti, hogy a nyugdíjtörvény módosítása nem érinti az esküt nem tett volt magyar tisztviselőket. Megígérte, hogy ezt feltétlenül leszögezik a törvény végrehajtási utasításában, nehogy zavarok álljanak be és jogsérlmek történhessenek.

Bukaresti szerkesztőségünk, amely a nyugdíjügyet állandóan felszínen tartja, még a tegnapi éjjeli ülésen azt az impressziót nyerte, hogy csak azok az esküt nem tett volt magyar tisztviselők számíthatnak illetményeik visszamenőleges folyósítására, akiknek sikerült irataikat elintéztetniük, illetve approbáltatniuk. Ezzel szemben azok, akiknek még nem sikerült nyugdíjügyeikett rendezni, visszamenőleg már nem fogják megkapni illetményeiket, hanem csak 1931. január hó 1-től számított, illetve attól az időponttól kezdve, hogy megfelelő szolgálati idejüket betöltötték, vagy az ötvenhárom éves korhatárt elérték.

Az éjjeli ülésen a nyugdíjtörvény módosítását általánosságban megszavazták.

A sokezer érdekelt most már meg kell, hogy várja a törvény végrehajtási utasításának megjelenését, mert csak abból fog világosan kiderülni, hogy történt-e jogtiprás, vagy sem.

MEGSZAVAZTÁK A KÖRHÁZAKHOZ PÁLYÁZÓ ORVOSOK KÖTELEZŐ VIZSGÁJÁT.

A Kamara ma éjjeli ülésében vita nélkül megszavazta azt a törvényjavaslatot, amely arról intézkedik, hogy a jövőben csak pályázati vizsga alapján vehessenek fel az állami kórházakba orvosokat.

Előzőleg Man lelkész, a feketeszesszvizsgálóbizottság elnöke kérte a kormányt, vigye dülőre a feketeszessz-ügyet. Argetoianu válaszában kijelentette, hogy az ügy a bíróságok előtt van.

Mares (a Tepes Liga képviselője) a Madgearu és Vidrighin által vásárolt száz AEG-mozdony ügyében interpellált és azt állítja, hogy panama történt, mert az AEG-ajánlatánál olcsóbb ajánlatok is voltak. Az így előállott kárt szónok százmillió lejre becsüli.

Valcovici közlekedésügyi miniszter vizsgálatot ígér.

A kamara péntek délelőtti ülésén Trancu-Jasi tartott dörgedelmes beszédet, amelyben tiltakozott az ellen, hogy az új parlament is gyárszerűen dolgozzék.

Előadta, hogy a Kamara legutolsó ülésén

21 törvényjavaslatot terjesztettek be egyszerre.

Ilyen módon a képviselőknek nincs idejük arra, hogy a javaslatokkal behatóan foglalkozzanak és kellő módon

kritikát gyakoroljanak.

Xeni (liberális) csatlakozik a Trancu-Jasi tiltakozásához és ő is felemeli szavát a törvénygyártás mai módja ellen.

Jorga válaszol a felszólalásokra és kifejti, hogy ez nemcsak rendkívüli ülés, hanem rendkívüli körülmények között összehívott ülésszak is.

Ő is szereti, ha a házban minden burtor a helyén van, de tüzvész után egyideig szükségszerűen nagy a rendetlenség.

A miniszterelnök szavaira a nemzeti-parasztpártiak között tör ki viharos elentmondás, majd Jorga kimagyarázza szavait és a vihar elcsitul.

Joanitescu a boradót leszállítását követeli, majd több kisebb jelentőségű felszólalás után a kamarai ülés 12 órakor véget ér.

Lehetetlenség, hogy minden új kormány kidobja az előző kormány tisztviselőit

Gyárfás szenátor beszéde az orvosi és egészségügyi személyzet védelmében

Tanuljunk Burileanu esetéből, amely a perek lavináját indítja meg

Bukarest, július 10.

A szenátus ma éjjeli ülésén Gyárfás Elemér tiltakozott az ellen, hogy az utolsó másfél évben alkalmazott orvosi és egészségügyi személyzetet revideálják. Gyárfás kijelentette beszédében, hogy nem kisebbségi szempontból él vétóval, hanem általános állami szempontból, mert

lehetetlennek tartja, hogy minden új kormány felülvizsgálja az előző kormány kinevezéseit és azokat esetleg megsemmisítse.

Figyelmeztet a szónok arra, hogy egy ilyen eljárás arra vezetne, hogy az országban teljesen megszűnne a stabilitás és olyan nyugtalanság érzete venne erőt az állam kinevezett alkalmazottain

amely semmiesetre sem válni a köz javára. Ellenkezőleg — mondta Gyárfás Elemér — nem bizonytalanságra, hanem jogfolytonosságra és stabilitásra van szükség!

A kormány ne engedje érvényesülni a „Ma nekem, holnap neked” elvét. Hivatkozik a Burileanu-esetre, amelynek a levét az adózó polgárok fogják megfizetni. — Burileanu példáját mások is utánozhatják és jogosan — és akkor a kártérítési perek egész özöne fog megindulni.

Gyárfás Elemér azzal fejezte be beszédét, hogy kérte a legfőbb törvényalkotó bizottságot: ne lovalja magát bele egy ilyen káros és szegységteljes játékba.

Ki kapja az osztálysorsjáték koncesszióját

Az Indreptarea szenzációs leleplezése

Bukarest, július 10.

Mint ismeretes, a közeljövőben Romániában is megvalósítják az osztálysorsjáték intézményét.

Természetesen a kulisszák mögött nagy harc folyik a zseiros koncesszió megszerzéséért és ebben a küzdelemben több komoly pénzcsoport startolt a győzelmi pálmáért.

Az Indreptarea mai számában szenzációs cikk jelent meg, amelynek nagyon érdekes politikai vonatkozása is van.

A lap szerint a koncesszióra legtöbb ki-

látása egy olasz-román társaságnak van, amely még márciusban, tehát a Mironescu-kormány idején megalakult.

A tőkés csoport román tagjai olyanokból rekrutálódnak, akiket Argetoianuhoz fűznek szoros kapcsolatok.

Ezek az urak — írja az Indreptarea — tehát már márciusban tudták, hogy kormányváltás lesz és abban nagy szerephez jut Argetoianu is.

A cikk Bukarestben óriási felháborítást keltett és nagyon sokféleppan kommentálják.

Vita Anghelescuval,

aki tiltakozik az ellen, hogy ő Románia legnagyobb sovinsztája
be akarják-e olvasztani a románságba a magyarságot?

Bukarest, július 10.

A karrikatura a legjobb fénykép. Igaz, mindig torzít, de rámutat a lényegre. A mellékelt rajz Anghelescut ábrázolja. Mindig így vetik papírra, sötét folttal a szemek körül és kiméletlenül éles arcvonásokkal. Pedig a négy szemközti valóságban kellemes arcú, finoman öszi-lő, szinte gyengéden intellektuális jelen-ség. Az a jelenség, akire néhány év mul-ta azt mondják majd: kedves öregember. S azt gondolják: ez az ur még a jó, bé-kevilág nemesebb erkölcsét, tisztább em-berségét, becsületesebb érzésvilágát teste-íti meg.

A karrikaturista azonban önkéntelenül is azt hozza felszínre áldozatából, ami működésére és eszmiségére jellemző. Az Anghelescu-torzrajzokon a sötét szemgöd-rök és az éles vonások uralkodnak.

Ha a magyar köztudat rajzolná meg Anghelescut, akkor valami rettenetes. Daumier ónjára méltó gunykép jönne ki.

Az ember a személyes találkozás után hajlandó volna sok reverenciával engesz-telni és újabb türelemre bírni ezt a köz-tudatot. Azonban ez céltalan próbálkozás maradna. Ennek az urnak, aki most itt ül velünk szemben, egy fotólyben és meg-lepetésre szinte bájos egyéniségről ad számot, szorosan és csaknem elválasztha-tatlanul összeforrott a neve egy egészen elfoglult és keserű kultúrpolitikával. — Alapjában szívesen törölnénk keveset a karrikatúrán, de nem lehet.

Mert hiszen ha még oly jóhiszeműek vagyunk is, nem lehet tagadni azt, hogy az anghelեսcu iskolakormányzás éveit leg-alább annyira gazdagok sötét tónusokban és kiméletlen vonásokban, mint a róla készített torzrajzok. Az elején, most 12 éve, ügynökök hada járta be a román falvakat s Anghelescu nevében valóság-gal kötéllel toborozták össze az ifjú cára-nokat. Nem kell többet úgy dolgoznod, oly keservesen, mint apád cselekedtet! — Gyere, nem kerül semmibe, papot, tanárt csinálunk belőled!

Közigazgatási gépezettel kitermelt egy új középosztályt. Egyszerre 30 ezer nő-vendéke volt a bukaresti egyetemnek. Ez a csindarattával egybegyűjtött új réteg most került ki az iskola falai közül. Elhelyezni persze nem tudják őket. Te-hetetlen és hatalmas hadserege csepere-dett fel a gyorsfőzéssel előállított szelle-

miségnek. Maguk a románok csapják össze a kezüket: Minek kellett ez? Ma-noilescu kiadja a jelszót:

— Inapoi la ogor!

— Vissza az ugarra!

S míg valami beteges lázálomban egy mindent elnyomó, megsemmisítő román intelli-ktualitás kitermelésén dolgozott, addig magyar részre nem akadt jellem-zőbb intézkedés, mint a nyilvánossági jogok megvonása, ősi iskolák bezáratása, a névelmezés, az iskolaválasztási jog fel-függesztése, a kulturzóna s egyebek. Sőt munkájában nemcsak konok hűv, hanem gyakorta a cinizmus is irányította. Hiszen hosszú éveken át a magyarokkal építette fel az új román iskolákat.

Azt persze nem lehet letagadni, hogy

tele van csomó kulturális elképzeléssel és nemzeti eszmével. Ezt azonban legfel-jebb román oldalon lehet értékelni. Leg-feljebb. De még ott sem egészen. Hiszen bizonyára akad egy emelkedettebb réteg, melynek visszatetsző és ostoba dolog az, hogy szellemi javakat csupán a közösségi testi bizonyos részének óhajtanak tartalé-kolni.

Délután két órakor fogad. Ketten me-gyünk fel hozzá. Előre elhatározzuk, hogy a beszélgetést udvariassági szólammal vezetjük be. Igen őszinte, sőt ahoz ké-pest, hogy vendégek vagyunk, tapintat-lanul nyers kérdéseket szándékozunk fel-tenni. Tehát először engedelmet kérjük, hogy eltekinthessünk a körmönfontoltsá-

„Nem akarom a nemzetiségeket beolvasztani!”

— De kérem!...

Némi felháborodással és csodálkozással mondja ezt. Mármost őt? Hát lehet ez?

— De kérem, az a legnagyobb téve-dés... A lapoknak köszönhető ez a tév-hit. Talán éppen önöknek... Én nem va-gyok türelmetlen. Sőt igazán liberális vagyok. A román nép alaptermészetéhez tartozik a tolerancia.

— Ha így áll a dolog, miniszter ur, akkor hogyan magyarázza tegnapi szená-tusi beszédét, melyben azt mondotta, hogy Romániát az iskolák útján 40 esz-tendő alatt teljesen egységesített nemze-ti állammá kell fejleszteni?

— Önök félreértene. Én nem aka-rom a nemzetiségeket beolvasztani. Csú-pán arra gondoltam, hogy most négy tartomány egyesült s e négy tartomány kulturája, hagyománya, érzésvilága kü-lönböző. Hogy úgy mondjam, a csatolt részekből vissza kell menteni a román elemet. A kisebbségekkel kapcsolatban csak annyit, hogy nekik is románul kell érezniük. Hiszen Romániában élnek. Bele kell kapcsolódniuk a román államiságba.

Megjegyezzük, hogy szavainak ilyen magyarázatát el kell fogadnunk. De hangoztatott toleranciájával semmikép-pen sem tudjuk összhangba hozni eddigi működését. Összes intézkedéseinek éle-súlyosan a magyar oktatás ellen irányul-tak.

Ismét megdöbbenve néz ránk és széles gesztusokkal tiltakozik.

— Tévedés, uraim, súlyos tévedés. A valóság az, hogy a magyar uralom alatt a románokat kiméletlenül üldözték a minden eszközzel elnemzetlenítésükön dolgoztak. Hát hogyan csodálkozhatnak most azon, hogy én ennek a magyar ural-m alatt elvakult magyarizáló politiká-nak káros visszahatásait ki akarom kü-szöbölteni?

Megjegyezzük, hogy ha feltételezzük is az elnyomó magyar iskolapolitikát, ez akkor sem lehet jogalapja vagy eszmei kiindulópontja egy sovén román iskolapolitikának. Hiszen közben másfél évtized telt el. Olyan másfél évtized, mely százados korszakot jelent. Eszmények öl-töttek közben testet. Maga Nagyrománia is ez eszményiség jegyében valósult meg. Ami esetleg lehető volt valaha, az lehe-tetlen, elképzelhetetlen, türelmetlen ma.

Anghelescu hallgat, erre nem tud ha-tározottan felelni. Egy percig gondolkodik, majd így szól.

— Ezt elismerem. De az én iskolapoli-tikám nem is áll szemben e felfogással. A baj az, hogy önök nem ismerik igazán és alapjában az én törvényeimet. Félre-vannak vezetve. Intézkedéseim a legli-berálisabbak. Ezt 1925-ben maga a Nép-szövetség is elismerte. Mért is csinálnék sovinsztá politikát? Hát szükségünk len-ne nekünk erre? Hiszen Románia 18 mil-lió lakosságából 14 millió tiszta román, a kisebbségek száma mindössze négy millió s ebből csak 1 millió 200 ezer a magyar. A román elem márcsak számbeli súlya miatt is annyira domináns, hogy nem lehet okunk sem támadásra, sem védekezésre, kimondott nemzeti állam pa-gyunk...

NEMZETI ALLAM-E ROMA-NIA?

— Megbocsát miniszter ur, de Románi-át nem lehet tiszta nemzeti állammá te-

kinteni...

— De igenis, tiszta nemzeti állam va-gyunk. Éppen úgy, mint Franciaország...

— Tessék megbocsátani de Franciaor-szában oly kevés a kisebbség, hogy ál-talanossáiban, a nemzetközi felfogás is nemzeti állammak itéli. De Románia...

— Kérem, Franciaországban is vannak kisebbségek. Ott van Elzász. S a francia nemzetiségi politika még sokkal kevésbé megértő, mint a miénk...

Itt persze hosszú vitának kellene kö-

„Nem Jorga, hanem Ön az iskolaminiszter!”

A kérdésre felelni kell.

Megjegyezzük, hogy a magyar közvé-lémény meglehetősen ingerültséggel látta, hogy Jorgának néhány engedelemny kez-deményezését elnyomta. Például az érettségi-törvénnyel kapcsolatban.

— Én nem nyomtam el semmit. Tehetek én arról, hogy ha Jorgának, aki egyb-ként kiváló egyéniség, az enyémekkel azo-nos érzései vannak?

— De kérem, miniszter ur, Jorga ál-talában akart valamit. Ön azonban be-folyásánál fogva elgáncsolta ez akaráso-kat. A miniszterelnök például tervbevet-te a magyar egyetem felállítását. Ön ha-lani sem akart erről...

— Hát a magyar világban volt román egyetem? Van valamelyik országban a kisebbségeknek főiskolájuk?

— Igen. Például Prágában a németek-nek...

Anghelescu zavarba jön. Azután hir-telen rávágja:

— Az már régi iskola... nem most ál-lítottott fel.

Mintha a kolozsvári egyetem nem régi iskola lett volna.

— Azt már nyilván hallotta miniszter ur, hogy közfelfogás szerint Ön a köz-oktatásügyi miniszter. Jorga csak a címét viseli...

— Ez örültség, uraim... ne is mondja-nak ilyet... ez mélyen sértő úgy Jorgára, mint rám... hogy is képzelhetik?

— Miniszter ur, mint a liberális párt vezérémbere, miért nem vezet be tökéle-tesen liberális iskolapolitikát? Miért nem engedi meg a szellemi erők szabad verse-nyét?

— Én megengedem. Kérem, állítsanak annyi iskolát, amennyi csak tetszik. De a diplomát természetesen csak románul le-het megszerezni. Ez az önök érdeke is... Én abszolút liberális vagyok...

— Ha miniszter feltétlenül liberális, tökéletesen engedelemny, emelkedett szel-mű, megértő s nem sovén, miért itéli Önt mégis a legelfogultabbnak a magyar köz-vélemény? Talán a magyarság nem ta-lálta meg még Önnel az elfogadható érintkezési formáját?

— Ugy van... nagyon fején találták a szöveget... ezt nem találták meg...

Ime a Kolumbusz-tojás Benne a nagy rejtély. Minden kulturtragédia magyara-zata nem több, mint bizonyos érintkezési ügytelenség.

Egyszer egy magyar delegáció valami memorandumot nyújtott át Anghel-es-cunak. Két nyelven volt az írás megszer-kesztve, Románul és magyarul.

A miniszter darabokra tépte az emlék-iratot és így szólt:

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, reumás fájdal-mak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-féle
ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tar-talmaz, fenti eredeti jelzéssel. Kap-ható gyógyszerárakban és drogé-riákban. 17171

goktól és szokásos cicomás ravaszságok-tól.

Azonban ez az engedelemkérés elma-rad, mert rögtön ő kezdi el a mondókát.

— Az önök lapja támadott engem leg-többet. Rendkívül élesen. Nem volt iga-zuk. De azért türttem. Az engedelemny a vérünkben van... Tessék, csak kriti-záljanak...

Nos ha a miniszter ilyen eyszerű, ak-kor mi is megengedhetjük magunknak a közvetlenség luxusát. Egész nyugodtan feltesszük tehát az első kérdést:

— Tudja-e, miniszter ur, hogy a ma-gyar közvélemény Önt tekinti az ország legelfogultabb, leghajhataflanabb, teg-merevebb sovinsztájának?

vetkeznie arról, hogy mennyivel más El-zász helyzete Franciaországgal szemben, mint Erdélyé magyar szempontból a re-gáttal szemben. Dehát az efféle diskusz-sió lehetetlen. Különben is, Anghelescu folytatja:

— Önök azt mondják, a magyar okta-tást elnyomtam. De hiszen a lakosság arányszámához képest még mindig na-gyobb a magyar iskolák százaléka, mint a románoké. Az első 20 percent. A máso-dik csak tízenhat. Hát hol itt az erőszá-kos domináció?

— Mit gondolnak az urak. Magyaror-szágon vannak?

A küldöttség kifordult az ajtón.

Lám, meg van az érintkezési hiba. A magyar nyelv.

Ez a kis hibácska választ el bennünket Anghelescutól.

Természeténél fogva kiküszöbölhetete-lenül.

Még az ajtónál is hangsúlyozza, hogy a magyarok rosszul itélik őt meg. Nem elfogult. Nem sovén. Hanem liberális. Toleráns. Szabadszelleme.

Alaptalanul és felelőtlenül gondolkod-nak róla.

Hasonlítsuk össze iskolapolitikáját a jugoszlávval.

Mi megmondjuk őszintén, nem hason-lítjuk össze. Mert talán ez esetben An-ghelescunak lenne igaza.

Mi nem az alacsonyabbhoz, hanem az emelkedettebbhez szeretünk hasonlítani.

A kulturfokmérő a magasság és nem a mélység. Egy közoktatásügyi miniszter-től csakis efféle mérvet fogadhatunk el.

S amíg ilyen irányu hasonlatot ajánl föl, addig csak annak örülünk, hogy til-takozik a vak elfogultság vádjá ellen. Ez is eredmény.

Ha valamit letagadnak, akkor már szé-gyellik. Létezni még létezhet ugyan, de erkölcsi erő nélkül.

Lehet, hogy Anghelescu néhány év mulva már tényleg kedves öregember lesz. Nemcsak az életben, hanem a karri-katúrakon is.

(m. i.)

Somlay Arthur
és
a budapesti Vig-színház

vendéjátéka Brassó-ban július 11-14. bizto-sítva van.

Jegyek: Zeitschriften-zentrale. Telefon: 268.

Anghelescu bankkormányzó benyújtotta lemondását

Burileanu pernyerése kinos helyzetbe hozta a Jorga-kormányt

Bukarest, julius 10.

A bukaresti közigazgatási bíróság ismeretes döntése, amely törvényellenesnek minősíti Burileanu volt bankkormányzónak a Banca Nationala elöljáró nemzeti parasztpárti kormány részéről történt elmozdítását, rendkívül kényes helyzetbe hozta Jorga kormányát. Az említett határozat ugyanis azt is kimondja, hogy Burileanu visszahelyezendő a Nemzeti Bank élére s ugyanakkor megsemmisíti a jelenlegi bankkormányzó, Anghelescu kinevezésére vonatkozó rendeletét. Bár köztudomású volt, hogy a kormány a legfelsőbb sematikusokhoz megfelelőbezi a közigazgatási bíróság határozatát,

Anghelescu ilyen körülmények között nem volt hajlandó továbbra is a bank élén maradni, csütörtök délután megjelent Argetoianu pénzügyminiszternél s bejelentette, hogy azonnal lemond a Nemzeti Bank kormányzó tisztségéről.

Komplikálja a helyzetet az a körülmény, hogy mielőtt Burileanu ügyében nincs végleges döntés, a kormány nincsen abban a helyzetben, hogy Anghelescu helyébe esetleg másik kormányzó nevezzen ki. Eppen ezért Argetoianu...

nu nem fogadta el Anghelescu lemondását, kérdés azonban, hogy a bankkormányzó nem ragaszkodik-e majd elhatározásához.

Anghelescu lemondása ügyében egyébként Argetoianu pénteken délelőtt kihallgatáson jelent meg a királynál, a melyen beszámolt a bankkormányzó lemondásával kapcsolatban előállott helyzetéről.

A főváros politikai és pénzügyi köreiből feszült érdeklődéssel várják, hogy milyen megoldást talál a kormány a rendkívül nehéznek látszó kérdés megoldására.

A lemondott kormányzó az ügyek ideiglenes vezetését Chiriacescu alkormányzónak adta át.

mondásával kapcsolatban előállott helyzetéről.

A főváros politikai és pénzügyi köreiből feszült érdeklődéssel várják, hogy milyen megoldást talál a kormány a rendkívül nehéznek látszó kérdés megoldására.

A lemondott kormányzó az ügyek ideiglenes vezetését Chiriacescu alkormányzónak adta át.

Egyetlen erdélyi tagja nincs a Jorga-kabinetnek!

A parlamenti többség erdélyi szárnya tiltakozik az erdélyi különleges érdekek újabb elsikkasztása ellen

Bukarest, julius 10.

Az új parlament többségi képviselőinek erdélyi csoportja csütörtökön délután szenvedélyes hangú értekezletet tartott a kamarában. Ez az értekezlet újból igen jellemző bizonyította arra, hogy Románia belpolitikai életében a dolgok körforgása örök, s az Erdély és a Regát között fennálló ellentétet az elmúlt évtizedben egy kormány sem simította el, hanem még inkább elmélyítette, vagy legalább is állandósította. Mert Jorga miniszterelnök nagy igyekezettel és nagy erőszakkal összeverburált többségében ma olyan a helyzet, mint a Maniu-kormány utolsó hónapjaiban, a nemzeti parasztpárt erdélyi és regáti frakciója között. Akkor is, most is, külön frontba tömörültek a többségi képviselők, hogy a különleges erdélyi szempontokat mentse a regáti mentalitással szemben

és a Jorga-kormány többségének erdélyi csoportja sem tett mást a tegnapi értekezleten, mint leszögezte az erdélyi érdekek elsikkasztását.

Szenvedélyes beszédekben, éles hangú bírálatokban szögezte le a mostani többség erdélyi csoportja, hogy

a Jorga-kormány sem tartja tiszteltben a különleges erdélyi szempontokat.

És mindazt, ami a kormánnyal szemben

elégedetlenségre adott okot, három pontban foglalták össze. Ezek a pontok a következők:

1. Hatieganu Gyula erdélyi miniszter helyzete a kormányban teljesen tisztázatlan. Nem mondott ugyan le, de nem is végez semmiféle hivatalos funkciót.
2. Hatieganu pótlására a kormány két államtitkárt nevezett ki, de ezeknek hatásköre olyan szűkre szabott, hogy rangban jóval alatta állanak Branssch Rudolf kisebbségi államtitkárnál. Erdélyi tagja tehát a Jorga-kabinetnek nincs is tulajdonképpen.
3. A többségi képviselők erdélyi csoportja tiltakozik az ellen is, hogy a kormány a Creditul Agricol igazgatóságába Konnerth Frigyes dr., kisebbségi képviselőt delegálta, viszont egyetlen erdélyi románt sem küldött ki a Creditul Agricol igazgatóságához.

Végül határozati javaslatot fogadtak el, arra vonatkozólag, hogy az erdélyi csoport érdekeit kiemelt figyelemmel kövessék a miniszterelnökkel, akit egyúttal arra is nyomatékosan felkérnek, hogy a fentebb ismertetett sérelmek orvoslásán kívül az interimárbitorságok összeállításánál Erdély képviselőit minden körülmények között hallgassák meg.

Nem kell félni, nem csinálnak Aradból Budapestet

Az éjjeli őr megmentette Arad városát

Arad, julius 10.

Bukarestben elviselhetetlen a hőség, s a belügyminiszter urnak van egy-két kedvenc vezérfelügyelője, akiket szívesen küld ki a hűs levegőjű Erdélybe. Sok dolguk ugy sincs odafele a fővárosban, no, meg pénzünk is van bőven, hogy a napidíjakat fizessük, az államkassza tele, nyugdíjasaink három hónapra előre kapják busás járandóságait... Eszünkbe kell jusszon mindez, ha arra a vizlátatra gondolunk, amit Cimponariu Péter, belügyi vezérfelügyelő folytatott le az aradi polgármester ellen. Az történt ugyanis, hogy város szolgálatából elbocsájtott egyik éjjeli őr összeállt másikkal három, ugyancsak elbocsájtott volt városi vámossal s dörgedelmes feljelentést küldtek be Lutai polgármester ellen, hogy aszongya... nagy nemzeti veszedelem fenyegeti Lutai személyén keresztül az országot, mert a polgármester ur, (szószent idézzük a feljelentésből),

„fiók-Budapestet csinált Aradból”, mert, — horribile dictu, — 2 magyar tisztviselőt alkalmazott ujabban a városnál. A belügyminisztérium nem sokat teketóriázott, hanem kiküldte Cimporeanu vezérfelügyelőt, hogy folytassa le a vizsgálatot.

A vezérfelügyelő, dicséretére legyen mondva, a vizsgálat jelentése teljesen tisztázza a szörnyű vád alól Lutai polgármestert, amelyben egyrészt megállapítja, hogy a két magyar tisztviselő felvételére okvetlenül szüksége volt a városnak, másrésztől ugyanakkor megállapítja azt is, hogy a feljelentők elbocsájtása teljesen jogos és indokolt volt, miután mindannyian szabálytalanságokat követtek el.

az országot, mert a polgármester ur, (szószent idézzük a feljelentésből),

„fiók-Budapestet csinált Aradból”, mert, — horribile dictu, — 2 magyar tisztviselőt alkalmazott ujabban a városnál. A belügyminisztérium nem sokat teketóriázott, hanem kiküldte Cimporeanu vezérfelügyelőt, hogy folytassa le a vizsgálatot.

A vezérfelügyelő, dicséretére legyen mondva, a vizsgálat jelentése teljesen tisztázza a szörnyű vád alól Lutai polgármestert, amelyben egyrészt megállapítja, hogy a két magyar tisztviselő felvételére okvetlenül szüksége volt a városnak, másrésztől ugyanakkor megállapítja azt is, hogy a feljelentők elbocsájtása teljesen jogos és indokolt volt, miután mindannyian szabálytalanságokat követtek el.

VEGA-OIL

egyeđuli olaj, amely hivatott bármely motor jókarbantartására.

Főlerakat Brassó részére:

„CONCORDIA”

Societate Anonimă Română pentru Industria Petrolului

Depozitul de Desfacere Braşov, Bartolomeu. Telefonszám 294.

Mussolini és a Vatikán harca egyre jobban elmérgesedik

Róma, julius 10.

A Mussolini és a pápa között legfőképpen az olasz ifjúságért megindult harc ujabban ismét rendkívül kiéleződött. A pápa rendkívül éleshangú enciklikában kelt a Mussolini által üldözött Actione Catolico védelmére. A pápai irat rendkívül erősen támadja Mussolinist, akit többek között az „arcátlan” jelzővel aposztrofál. Az olasz diktátort és vezérkarát rendkívül kellemetlenül érintette a pápai enciklika, s egyes jelentések szerint a konkordátum felmondására készülnek, sőt más verziók szerint, Mussolini az önálló egyházi állam megszüntetésének a gondolatával foglalkozik.

E messzemenő, de csak előkészületben levő lépéseken kívül egyidejűleg már megtörtént az első erősebb intézkedés, amelyet az olasz diktátor minden bizonnyal válasznak szánt az éleshangú pápai enciklikára. — A faszista párt vezértitkára ugyanis köriratot küldött szét a párt összes vidéki frakcióihoz, amelyben közli, hogy a Duce rendeletére nincsen többé megengedve az, hogy a faszista párt tagjai belépjenek az „Actione Catolico” szervezetekbe.

Mussolini rendelkezése óriási izgalmat okozott nemcsak Olaszország, hanem az egész világ katolikus köreiből.

Amputáció helyett kenőcs

Újabb csodadoktor Bécsben

Bécs, julius 10.

Az új csodadoktor Stadlernek hívják és egy hietzingi villában lakik. Itt fogadja a pácienseket, akik valósággal ellepik a házat, hogy gyógyulást keressenek különböző bajaikra. Stadler doktor találmánya abban áll, hogy alpesi füvek-ből olyan kenőcsöt készít, amely fölősse teszi az operálókést. A sebet, daganatot, genyes tályogokat egyszerűen megkeni — és a legveszedelmesebb genyvedések, vérmérgezések rövid idő múlva nyomtalanul meggyógyulnak. A

Stadler dr. szívesen beszél a találmányáról. Elmeséli, hogy kenőcse nem újkeletű dolog, azt már a háború alatt is alkalmazta. Valóban, garadával mutatja meg a különböző hadikórházak és tábori lazaretek pécészet tanúsítványait, a melyek a legfihetlenebb eseteket tartalmazzák. Dum-dum lövedékek által előidézett sebesüléseket, gránátszilánksérüléseket, bajonettszúrásokat, fagyott karokat és lábakat gyógyított meg tökéletesen újfajta füveivel. A tanúsítványok nagyrészt fényképekkel vannak ellátva: a legcsunyább daganatok, a legrosszakarattubb sebek, a legveszedélyesebb fagyások amelyekben talán még az operálókés se segített volna. És négyhetes Stadler-kúra után mintha elcsöppörték volna a sebeknek még a nyomát is. Közel kétezzer amputációt sikerült Stadler dokornak elkerülnie találmányával a háborúban, kétezzer lábat és kart mentett meg egyszerű bedörzsölés segítségével.

A háború után természetesen hamarosan feledésbe ment ez a pompás teljesítmény. Évek kellett hozzá, amíg itt is, ott is megint beszélni kezdtek Stadler doktor gyógyívééről. Most már valóság-

gal a Zeileisével vetekedik a praxisa.

A gallspachi varázslótól azonban annyiban különbözik (és ebben le is főzte nagyhirű vetélytársát), hogy őt nemcsak az emberek, hanem még az állatok is fölkeresik. Csodaszere ugyanis nemcsak embereket gyógyít, hanem barmokat is. — Stadler dr. egy izben egy volt osztrák miniszter birtokán volt látogatásban, amikor hírül hozták a kastélyba, hogy a tehének között kiütött a száj- és körömfájás. Stadler doktor gondolt egy nagyot és merészt, vette a gyógyívéjét, kiment az istállókhöz és bekente a beteg marhák száját és patáját. Néhány nap múlva úgy elmúlt a veszedelmes ragály, mintha soha ott se lett volna. Ami azonban a legkülönösebb a dologban, az az, hogy a száj- és körömfájással fellépő szivgyulladás, ami a betegséget tulajdonképpen halálossá teszi, szintén sikerült a kenőcs segítségével megakadályoznia. A tehénkövidésen meggyógyultak és ugyanannyi tej-tet adtak, mint eddig. Ettől az időtől kezdve Ausztria minden részében fordulnak Stadler doktorhoz a gazdák, a veszélyes járványok idején. És — ezt ismét hivatalos tanúsítványokkal igazolja a csodadoktor — minden esztendőben felbecsülhetetlen értékű nemzeti vagyont ment meg ilyen módon a pusztulástól.

Bizonyosra vehető, hogy a Stadler-gyógymód rövidesen épp olyan támadásoknak lesz kitéve, mint a Zeileis-féle volt. Az orvosok többsége, elsősorban pedig a sebészek, nehezen fognak bele-törődni abba, hogy egy operálandó páciens füvel kenegessenek. Amint hírlik, orvoskörökben máris mozgalom indult meg a Stadler-kurák ellen.

Telefon: 518

„MODERN MOZGÓ”

BRASSÓ

Ma pénteken premier! Némel éneklő, beszélő, táncos filmpoperette

Diákszerelem ibolyanyiláskor

Főszerepben: ANITA DORRIS, FRITZ BAUMANN.

Előjáték szenzáció: Nyitány a „Nürnbergi mesterdalnok” operához.

Western beszélőgép. Magyar feliratok.

Szombaton d. u. 3-5-ig **Matiné** 10-15 lej

„Az utolsó parancs” EMIL JANNINGS-al.

Borbély és asztalos-műhely az iskolában

A gyerekek kötelesek kétszer havonta megnyitni a tanító urnát

Csikszereda, július 10.

Nem kételkedünk abban, hogy ha az alábbi eset tudomására jut Jorga miniszterelnöknek, hogy Nastasescu Nicolae csikszépvízi iskolaigazgató is meg fogja kapni ama táviratok egyikét, a melyekkel a miniszterelnök az utóbbi időben gyorsan és sok teketória nélkül szokta elintézni az ilyen urakat.

Nastasescu Nicolae a csikszépvízi elemi iskolát boldogítja igazgatói működésével. Az már nem menne újságszámba, hogy az igazgató ur — aki székel gyerekeket tanítva egy szót se tud magyarul, — tüzzel-vassal románosít. Megszoktuk már — ha nem is törődünk bele — hogy a Székelyföldre ilyen basáskodó sovíniszta tanerőket küldnek, nyilvánvalólag magasabb állampolitikai szempontból.

Ami azonban szorosan beleütközik az igazgató urra is kötelező fegyelmi rendbe, az az a tény, hogy Nastasescu Nicolae — nemcsak iskolaigazgató.

Hanem — borbély is.

Az igazgató ur gondolt egy merészet s azt mondta magában: az a fizetés, amit nekem az állam ad — kevés. Én abból nem tudok úgy élni, ahogy én akarok. Majd tehát én segítek ezen. Tekintete hirtelen rátévedt a padban ülő szegény székely gyerekek sörényére — és már meg is volt a nagyszerű ötlet: Le fogom nyírni a gyerekek haját! Illetve helyesebben: — kötelezni fogom a gyerekeket, hogy rendszeresen nyíratkozzanak. Kinél? Nem a falusi borbélynál. — Nálam!... És rögtön ki is kalkulálta: ennyi és ennyi gyerek, ez egy nyírást ennyibe számítva — ennyi. Havonta leg alább kétszer fogom kötelezni őket — az ennek a duplája, — szóval havonta — egy nagyon jelentős mellékjövédelm! Pompás lesz!

A borbélyműhely az iskola épületében megnyitott. A kis ijedt lurkóknak alá kellett tartani kerek koponyácskájukat az igazgató bácsi ollója alá. — Hoztad a pénzt? Jól van. Add ide. Aki azt mondta, hogy ő nem tud nyíratkozni, mert nincs pénze a szüleinek rá, annak ment és bevágott a hajába, — lemetstett róla egy tincset. Az így megcsu folt gyereken aztán röhögött az egész falu. A gyerek sirt. Nem volt mit tenni, — odahaza odaadták neki az utolsó banit, csak vigye az igazgatónak, hogy ha már belevágott, nyírj már meg egészen.

A gyerekek haja hullt — a pénz az igazgató zsebében gyűlt.

Ugyáltszik azonban, hogy ez a jövedelem sem volt elég Nastasescu urnak. Ment még és

az iskola illemhelyeit beszűntette. Beszűntette és átalakította asztalosműhelynek.

Itt viszont asztaloskodott, még pedig nagyban, segédekkel és inasokkal. — Gyárt most is mindenfélét, asztalt, széket, ami csak kell.

Persze egy iskolaigazgatónak, aki borbély is meg asztalos — annak nincs ideje olyan felesleges és jelentéktelen dologgal is foglalkoznia, mint például a tanítás. A gyerekekre úgy-e egy ilyen nagyszámú, sokoldalú mesterember nem ügyelhet.

Befőzési munka legkönnyebb „Befőtt-Cellophan“-nal

Megnedvesítve, könnyű nyomással az üveg fölé feszítve: kész a kristálytisztaság lezárása

Egyszerű, egyszerűen használható, megfizethető! Hogy mindig látható, miként tartja magát az üveg és befőtt: megnyugtató. Próbálja meg: öröme lesz a befőzésnél és a befőtél.

BEFÖTT-CELLOPHAN (különlegesen előkészítve)

védjegye: **Cellophan**

Kizárólagos készítő: **KALLE & Co. A. G. Wiesbaden**
Felvilágosítással szolgálgat: **„ROMANIL“ RT. Timișoara**

De mire vannak ám suhancok, meg inasok a világon? Arra, hogy ha a mester úgy kívánja — még a gyerekekre is ügyeljen. A suhancok és inasok, a kik rendszerint vásott kamaszok, — így nőttek ki magukat nevelő és korrepetitor uraknak. Tanítani ugyan ezek se tudnak, de hát nem ez volt a fontos. Pofozni, verni ők is tudnak. És, istenem, mi kell még több egy kisebbségi, istenhátamögötti székelyföldi magyar elemi iskolában!

A szülők hallgatnak. Az ilyen Nastasescu igazgató, borbély és asztalos uraknak hosszú a kezük. Csak egyetlen anyá akad, aki megmondta neki a véleményét. Ezt azután ide-oda citáltatta a csendőrhöz, mindennap egy jegyző-

Európa felhőkarcolói

Ha valaki az Amerikai Egyesült Államok technikájának nagyszerűségét akarja jellemezni, rendszerint elsősorban a felhőkarcolókat mutatja be és valóban azok a sokemeletű épületóriások, amelyek az utolsó évtizedekben New-York, Chikagó és más nagyvárosok kereskedelmi negyedét sűrű tömegekben lepték el, meg érdemlik a bámulatot.

Európában a felhőkarcolók építése csak a legutóbbi években jutott a megvalósulás stádiumába. Már a világháború előtt merültek fel nagyszabású tervek, sajnos azonban, minden ilyen terv keresztülvitele megheiusult. Az európai nagyvárosok építésének irányítói a leghatározottabban elzárkóztak: közegészségügyi és városépítési elvekre hivatkoztak, amelyekkel véleményük szerint a felhőkarcolók építése nem volt összhangba hozható. Az európai városépítésnek Páris volt az ideálja egyforma parkánymagasságú 4-5 emeletes házakkal, ahogyan Páris belső körutjai épültek ki és ha valami nagyszerűnek, páratlanul szépnek volt nevezhető, felülmúlhatatlannak látszott a párisi Place de l'Etoile, amelyet megközelítően köralakban egyforma magasságú paloták határolnak és a térről kisugárzó széles utvonalakon is ugyanez az elv érvényesül. A párisi körutakkal vetekedett a bécsi Ring és Budapest is sietett a példát követni és egyes utvonalakon valóban sikerült is ez: például az Andrássy-utnak a Vilmos császár-ut és az Oktogon közötti — bár tulnyomóan csak háromemeletes — de mindenesetre gyönyörű tervszerűséggel kiépített része, feledhetetlen benyomást tesz.

A világháború alatt és az utána következő években a legtöbb európai államban az építőipar eddig alig ismert pangása állt be és ennek következtében a lakáshiány folyton nőtt. Az építkezés megindítása érdekében nem lehetett elzárkózni az építési szabályzatok enyhítése elől. Azon könnyítések közé, amelyet az építőipar kapott, tartozott a manzardépítés megkönnyítése. Már a háború előtt is nagyon el volt terjedve a manzardépítés. A nagyvárosokban egészen közönséges látvány volt a 4-5 emeletes paloták felső parkánya felett a tetőzetbe beépített további egy emelet: a manzard. A világháború utáni épületeken az eddigi többnyire egy emeletet kitevő manzardot egyre gyakrabban váltja fel a több emeletes manzard.

A könnyítés tulajdonképpen abban állt, hogy a hatóságok manzard címen elnézték az épület emeleteinek felfelé történő oly szaporodását, amely építéstechnikai szempontból már többé nem volt manzardnak tekinthető. Ezeknek az épületeknek jellegzetessége a felső emeletnek lépcsőzetes kiképzése. Ilyen paloták ma nagyszámú láthatók Párisban és Londonban, de Bukarestben is. Ha megnézzük Bukarestben például a Piața Roșetii és a Piața Senatului egymásután felemelkedő 7-8 emeletes, felül lépcsőzetesen kiképzett palotákat, egy olyan kép tárul elénk, amely lényegesen elüt a régi európai nagyvárosi képtől. Különösen figyelemreméltó Hamburg ilyen irányú építkezése, ahol a felül lépcsőzetesen kiképzett paloták a 10-ik emeletet is eléri.

Sajátságos, hogy a lépcsőzetes építkezés New-York felhőkarcolóin is mindjobban érvényesül; természetesen ott a manzardépítkezéssel nincs semmiféle kapcsolata. — Amíg New-York legrégibb felhőkarcolóin, a Wall Street és a

ASTRA (APOLLÓ) MOZGÓ

BRASSÓ, Telefon: 564.

CHARLIE CHAPLIN

első hangos filmje napjaink legnagyobb komikusának legújabb és leg-hatalmasabb alkotása:

„A nagyvárosi fények“

Chaplin, az emberiség jövőjének, három világrész dédelgetett kedvencének, az emberi szívek nagy megértőjének leghatalmasabb alkotását minden kultúrembernek látnia kell. Derű, utólrhetetlen komikum és megrázó tragikum váltakozik Chaplin filmjében, fal-rengető kacagás és a meghatottság könnyel kísérik előadását. — Szombattól fut az Astra-Mozgóban. — A kedvezményes és ingyenjegyek csak az utolsó két napon érvényesek.

Ma utoljára a „BESTIA“ (Utolsó futtatás) — Előkészületben „ERÉNY-CSÜSZ“ (Az igazmondó Jakob).

könyv-felvétel, hogy így, meg úgy, megsértette a hivatalos hatóságot, — de hát a dolog tiszta volt, mint a Nap, — a bíróság nem tudta elmarasztalni.

Nastasescu ur azonban éli vigan háromlaci életét, nyír és gyalul, nyír és gyalul, néha még tanít is egyet. Odata-nit. Odacsördít.

Jorga miniszterelnök és közoktatásiügyi miniszter urnak ezennel megadjuk a táviróci-met: Nastasescu Nicolae, Csikszépvíz (Frumoase.) jud. Ciuc.

kezünk Madrid felhőkarcolóinak építéséről is. A spanyol felhőkarcolók kétségtelenül a dél-amerikai felhőkarcolók ápitésével vannak kapcsolatban. Dél-Amerika már Európa előtt követte az Egyesült Államok példáját. — Tulajdonképpen csak néhány nagy városról van szó; mint Buenos-Aires, Montevideo, Rio de Janeiro és Sao Paulo. A délamerikai felhőkarcolókon többnyire kifejezésre jut a román félköríves építési motívumok alkalmazása. Spanyolország, jö-llehet már több mint száz éve elvesztette délamerikai gyarmatait, mégis nem szűnt meg legalább is kulturális fölényével a délamerikai latin államokra befolyást gyakorolni. A délamerikai felhőkarcolók szaporodásával tehát szükségesnek látszott Madridban is a modern építkezés tovább fejlesztése. A nem régen megbukott spanyol diktatura, amely különben elnyomta a spanyol nép jpolitikai szabadságát; elősegítette az építkezés szabad fejlődését. Ennek következtében már 15 emeletet elérő paloták disztik Madridot, a melyek közül a legismertebbek egyike a Sajtóegyesület palotája.

Budapest, amely oly sokáig ellenállott, végre szintén csatlakozott a felhőkarcolókat építő nagyvárosokhoz. Az elmúlt télen fejezték be a Társadalombiztosító új 18 emeletes székházát amely jellegzetes magyar stílusával, úgy látszik, új irányt akar jelölni a magyar építkezésnek.

Ami a jövőt illeti, az kétségtelen, hogy Európa felhőkarcolói tovább fognak szaporodni. Berlinben a most épülő Alexander Platz-on csupa Hochhaus fog helyet foglalni. Azonban az is kétségtelen, hogy Európa nem könnyen fogja utólrni Amerikát. New-York legújabb rekordépí-lete 86 emeletes és valószínű, hogy 1-2 éven belül már a százemeletes ház se fog a regények birodalmába tartozni. Európa valószínűleg az új építési irányban is meg fogja találni a helyes utat és az ilyen irányú építkezés csak hasznos lehet.

F. J.

— OT EMBERREL FEBORULT EGY CSÓ-NAK A DUNÁN. Budapestről jelentik: Tegnap délután egy öttagú munkáscsoport csónakázott a Megyeri-vízműveknél, a Dunán. Csónakázás közben az egyik munkás kiugrott fürdeni, de olyan szerencsétlenül, hogy magával rántotta a csónakot, amely felborult. A munkások közül Simon Árpád, aki nem tudott uszni, vízbefult, a többiek szerencsésen partot értek. A vizsgálat megindult.

Insectomor-ot elpusztít
legyet, szunyogot, poloskát, bolhát, szálbogarat

INSECTOMOR

Vezérképviselet és lerakat:

I. E. COCKHILL & Co.

BUCUREȘTI,

Str. Barației 35, Etaj I.

FURCSA DOLGOK

Szörzálhasogatás: micsoda elévült fogalom. Ma már szétszeletelik a baktériumokat is, melyek csak a milliméter czred-részevel mérhetők.

Tudjuk mivel történik ez?

A lepkek „finom” himporával, mely érdesebb, metszőbb, mint a gyémánt-rezelék.

Tanuság ez azoknak, akik a „finom”-ban mindig valami lagymatagot, puhát sejtnek. Az igazi finomság keményebb, mint a gyémánt.

Látok egy platánt, mely fölnyulik a bérház harmadik emeletéig.

Leugrani, onnan, a harmadik emelet egyik ablakából, borzalmas lenne, de a platán tetejéről leugrani már nem tetszik olyan borzalmasnak. Pedig mind a kettő egyforma magas.

Mi ennek a magyarázata?

Talán az, hogy a fában a rokon természetet érzem, az élet: mely egy velem. Az utolsó pillanatban úgy kapaszkodnék bele a platán zöld lombjába, mint édesanyám szoknyájába.

Ó, az utca ezer, mindig változó arca, a mosolyok és fintorok, az élet izomjátéka, a taglejtések és mozdulatok, a felfülfölt mondat-foszlányok és szó-roncsok, melyek indítóok és előzmények ismerete nélkül oly különösen hatnak ránk és megérzékeltetik a létezés végzettségét és nevetségét, minden dolog viszonylagos voltát.

Ma egy idősebb urhölgyet pillantok meg a korzón, aki valamit lázasan magyaráz, egy jólöltözött fiatalembernek. Amikor közvetlen közelükbe érek, az asszony ép művészi szünetet tart, hogy annak, amit közölni fog, annál nagyobb hatása legyen, aztán két karját kitarva, ezt mondja:

— Hét pengő.

A férfi ennek hallatára hátradöbben, mint akit kigyó csip meg, az asszonyra mered, ő is kitarja két karját, s visszhangként kérdezi, pusztán szónoki formában, nem is remélve választ:

— Hét pengő?

Ott állnak mind a ketten megdermedve, sóbálványá válnak s ámuldoznak, hűlednek azon, hogy valami — fogalmam sincs, hogy micsoda — hét pengő. Lehet, hogy sokallják, de az is lehet, hogy keveslik. Csodálkozásuk mértéke óriási. Szájuk szétnyílik, szemgolyójuk kidagad, s azzal bámulják egymást.

Tízeg olvasok, mint az ökölvívó mérkőzéseknél szokás, de még mindig csodálkoznak. Közben haladnak a villamosok, gépkocsik, a repülőgépek, a történelem is halad a maga útján, a Föld is forog a Nap körül s ők azonban szörnyülködnek, hogy valami hét pengő.

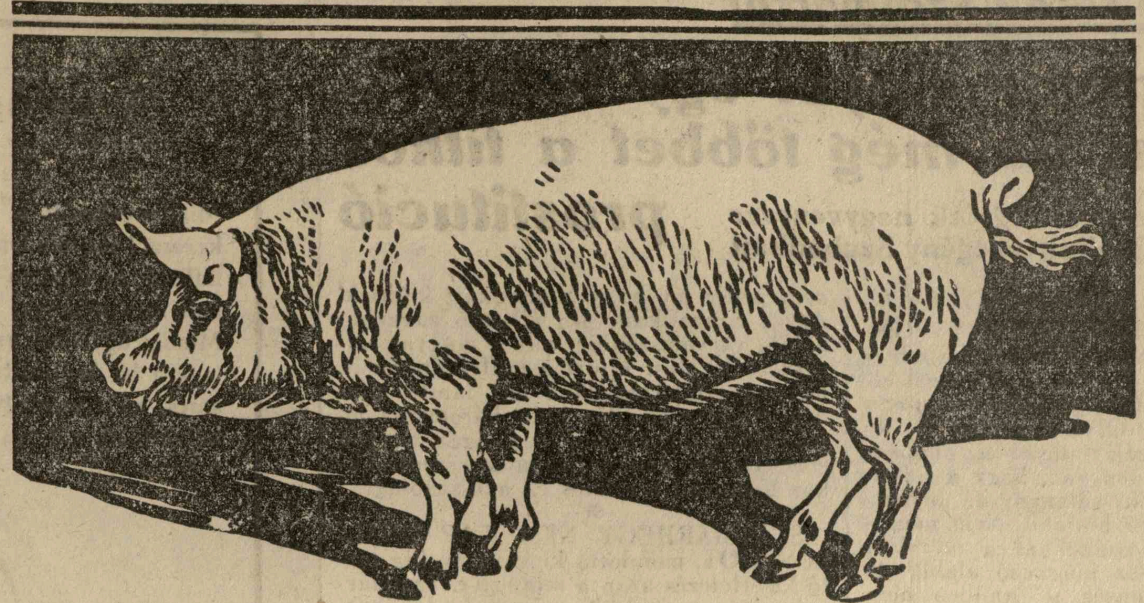
Nem bírom megvárni, míg végeznek. Megmerevednek, mint a Csodálkozás sikerült szoborcsoportja. Miután egy perc múltán se mozdulnak, vállamat monogatva, mosolyogva tovább ballagok.

Orvosbarátom mesélte, hogy minap egy súlyos állapotban lévő, fekvő betegnek a huga köpetet vilt hozzá, amint szokás, és téglében, gondosan bekötözve, becsomagolva, a leány a téglét a villamosban maga elé tette, a padra. De ahogy le akart szállni, már nem találta sehol. Előpták. Vajjon milyen volt a tolvaj arca, mikor otthon fölbontotta?

Ez a szegény asszony, aki két napja nem evett és lakás nélkül téblolyog a városban, egy kerítésre dőlve zokog. Száraz, égető, izzó zokogása az ugatáshoz hasonlít. Ki hallotta a szegények ugató zokogását?

KOSZTOLÁNYI DEZSŐ.

Strandra és tengerre
a valódi amerikai
BRADLEY
fürdőkosztümök
fürdőcipők, övek, sapkák tényleges
engros-árakon
kaphatók a Str. Smárdan 4 szám
alatti speciális fürdőcik árúházban.
Jól szertírozott illatszer-osztály.

Szakszerű ápolás

és megfelelő etetés döntően befolyásolja az állatállomány hozadékát. A gépmunka hozadéka szintén a traktorok szakszerű kezelésétől és magasértékű üzemanyagok használatától függ. A javítási munkákkal összefüggő üzemzavaroknak több mint 50 %-a gyengébb minőségű vagy nem megfelelő kenőolajok és alkalmatlan tüzelőanyagok használatára vezethető vissza. Egyetlen javítás viszont többbe kerülhet mint egy egész évre való üzemanyag. A magasértékű üzemanyag tehát nem csak jobb, hanem gazda-

ságosabb is. A Vacuum Oil Company gyártmányainak minőségét világszerte elismerik. A helyes kenéshez

Mobiloil

VACUUM OIL COMPANY S. A. d. R.

Hoover minden szava mérlegre kerül

Még mindig a Hoover-egyezmény a világsajtó főtémája

A francia lapok is békésebb fürokat pengelnek

London, július 10.

Castle amerikai államtitkár tegnapi nyilatkozata és a moratórium tervének elfogadásával új világpolitikai helyzet elé állított Németország sorsa körül forog a világsajtó érdeklődése. Castle államtitkár nyilatkozata egész határozottsággal szögezte le, hogy a moratórium elfogadására indított párisi tárgyalások során mindig kihangsúlyozták a nemzetközi megállapodások sértetlenségét.

A párisi sajtó természetesen a legnagyobb örömmel és meglegedettséggel kommentálja Castle államtitkár nyilatkozatát, amelyet úgy tekintenek, mint Hoover elnök formális garanciáját arra vonatkozólag, hogy a moratórium végrehajtásával semmiképpen sem gondol a nemzetközi adósságok és a jövőteli megállapodások gyökeres revíziójára. Nagyon érdekes és sokat jelentő körülmény az, hogy a párisi sajtó a Hoover-tervhez való hozzájárulást is, mint a hivatalos francia politika megerősödésének könyveli el.

Hangos üdvözléssel könyveli a párisi sajtó a német kormány legutolsó jegyzékét is, amelyet a francia kormányhoz intézett, továbbá Hoesch párisi német nagykövet látogatását Laval miniszterelnöknél.

— Ez volt az első lépés ahhoz, — írja a Temps — hogy a német-francia viszony megjavuljon. Igaz azonban, hogy a német bejelentések sokkal hatásosabbak lettek volna, ha még korábban megtörténnek. Ennek ellenére is

Hoesch nagykövet látogatása komoly udvariassági cselekmény volt, amely élénk ellentétben áll a német nacionalista sajtó magatartásával.

Remény van arra, hogy a németek Párisba való érkezése még más kérdések megvitatására és megoldására is alkalmat fog nyújtani.

A jobboldali sajtó által befolyásolt francia közvélemény következtetéseiben

még messzebb is elmegy. A német jegyzékből és Hoesch látogatásából

azt a rendkívül figyelemreméltó konzekvenciát vonják le, hogy Németország végre beadta a derekát és meghajlott a francia politika előtt, amely mindig a békeszerződések sérthetlenségét vallotta alapvető elvének.

A francia közvélemény a német kormány magatartását úgy könyvelte el, hogy véglegesen a versaillesi békeszerződések alapjára helyezkedett. Ami másszóval azt jelenti, hogy Németország belátható időre lemondott a békeszerződések revíziójára irányuló propaganda folytatásáról.

Tegyük fel, hogy a megállapításában kissé túlvérmesnek látszó francia közvélemény tévedett, amikor a német birodalom érdekeinek elárulásával — ha burkoltan is — meggyanúsítja a német kormányt. De minden jel arra mutat, hogy annak a ténynek, hogy Franciaország a maga külön presztizsikiválmálnak biztosításával hozzájárult a moratórium tervéhez, valami árát mégis csak kellett adnia Németországnak.

Az angol sajtó is nyíltan követeli, hogy Németországnak önként hozzá kell járulnia az európai atmoszféra megjavításához.

A Times vezércikke felszólítja Németországot, hogy

a moratórium idejére szüntesse be a cirkálók építését, mert ha a versaillesi szerződésben biztosított kontingens negépítéséhez ragaszkodik, csak újabb táplálékot adna az újabb fegyverkezési versenyre.

Az angol és amerikai pénzügyi minis-
terekre feltűnő gyorsasággal siet Németország segítségére. Jellemző erre Luthernek, a német birodalmi bank elnökének amszterdami és londoni útja. — Luther dr. csütörtökön délután Amszterdamból Londonba repült s hosszasan tár-

galt az ottani német nagykövettel. Este Párisba utazott. Érdekes találkozója volt a véletlennek, hogy pontosan ugyanazzal a vonattal utazott Bazelbe Montagu Normann is, az angol nemzeti bank kormányzója. Luther dr. és Montagu kormányzó másfél óra hosszat tárgyaltak utazás közben. Megbeszéléseik eredményéről hivatalosan semmit sem közöltek. A londoni pénzügyi körök azonban úgy tudják, hogy minden bizonnyal a német birodalmi banknak nyújtandó 50 millió fontos kölcsönről folytak a tárgyalások. A Vossische Zeitung értesülése még ennél is érdekesebb, mert cikkírója szerint Luther dr. és Montagu találkozásán a legkomolyabb formák között vetették fel azt a gondolatot, hogy a Reichsbanknak nyújtott 420 millió márkányi gyorsított a külföldi jegybankok 1 milliárd márkára emeljék fel s ugyanakkor 6 hónappal hosszabbítsák meg a kölcsön lejáratát. Berlinben ezzel kapcsolatban azt remélik, hogy a külföldi jegybankok részéről megnyilatkozó bizalom láttára a külföldi tőke nem vonul ki a német piacokról.

A newyorki sajtó értesülése szerint az Unió pénzügyi körei biztosra veszik, hogy Németország az ősz folyamán megkapja a talpraállításhoz szükséges 200—400 millió dolláros hosszulejáratú kölcsönt, amelyet az angol és az amerikai bankcsoportok bocsájtanak ki.

A KÖZELJÖVŐ DIPLOMATAI TALÁLKOZÓI

Párisból jelentik, hogy Hoesch német nagykövet a Laval miniszterelnökkel tett látogatása alkalmával hivatalosan is bejelentette, hogy Brüning kancellár és Curtius külügyminiszter augusztus folyamán érkeznek Párisba.

Római jelentés szerint az olasz külügyminisztérium határozottan megcáfolta azt a hírt, hogy Brüning és Curtius római látogatását Mussolini személyesen adja vissza a német fővárosban. A Duce nagy elfoglaltsága miatt nem mehet külföldre, s így a legnagyobb valószínűség szerint Grandi államtitkár adja vissza a német államférfiak római tisztelegését.

FEBRUÁRBAN LESZ A NAGY LESZERELÉSI KONFERENCIA.

Washingtoni jelentés számol be arról, hogy az Unió kormánya a Népszövetség főtitkáráról meghívót kapott arra, hogy a Genfben február havára összehívott általános leszerelési konferencián okvetlenül vegyen részt.

Mindennap elnyel egy leányt Szamos, de még többet a titkos prostitúció

Hova lett a szatmárhegyiek negyvenezer leje? Hogy sajnáljuk szegény Szabadkaiakat

Szatmár, július 10.

SZERENCSETLENSÉG. VAGY ÖNGYILKOSÁG? Nem tudhatni egész biztosan, de azt igen, hogy a fűrdőszekszon eljöttével mindennap elnyel egy-egy leányt a Szamos. Olykor többet is, de némelyiket kihúzzák idejében, hanem most már napirenden van, hogy a folyóba vigan fűrdőzők valamelyike beleül, közük egy-egy uszó hullába. Nem mondjuk, az öngyilkosságoknál a szerelem a főok, amiről lesz még szó alább, de sok a szerencsétlenség is, amiben nem a szerelem a bűnös, hanem a városi hatóságok.

Már nyakig benne vagyunk a fűrdőszekszonban és a hatóságok mégsem látták elérkezettnek az időt a szabadban való fűrdő szabályozásának. A Szamos árja erősebb, mint ezelőtt, a strandnál mélyebb a víz, mert a kőből készült sarkantyukat, amelyek a víz sodrát szabályozták, néhány év előtt nagy okosan kiszedték. A mély vízben aztán gyakori a szerencsétlenség.

De egyéb hiba is van a strandolással. A legforgalmasabb uszodával szemben, a hol legkeskenyebb a Szamos, lóuszáló van. A városi vágóhid véres zennyét éppen olyankor eresztik a Szamosba, amikor a legtöbb ember van a vízben. — Ugyanakkor dobálják be az elkobzott husokat, élvezhetetlen részeket. Elképzelhető a kétségbeesett sikoltozás, amikor egy uszó nimfa szembekerül egy fölpuffadt marhatüdővel. Egy leány úgy megijedt egy ilyen vízen uszó tudótól, hogy görcsöt kapott és befulladt a folyóba.

A SZERELEMMEML SOK BAJ VAN A SZAMOSON KIVÜL IS. A fiatalság kissé mohón vetette rá magát az ide nyáron a szerelemre, amelyhez nem egészen önzetlenül segítik hozzá ügyes anyókák, társaságokban is megforduló hölgyek a fiatalokat. Ez a hozzásegítés már a büntető törvénykönyv paragrafusaival határos és a rendőrség azt bogozza, hogy vajjon a jólelkű hölgyek, akik az alig 15—16 éves leánykákat hozzásegítik a szerelemhez, ezt a bizonyos határt nem lépték-e túl.

Még nem tudni, mennyire megy a rendőrség ebben a bogozásban, de a városban kissé széleskörű nyugtalanság támadt a rendőrség érdeklődése nyomán.

A SZINHÁZ KÖRÜL IS ZAVART CSINÁLT A POLITIKA. A városi interimárbizottság nagy előszeretettel forgatja föl a várost és igyekszik a maga párthíveit elhelyezgetni. A színház sem maradt mentes ettől a politikai befolyástól és az interimárbizottság olyan határozatot hozott, amellyel Szabadkai József volt színgazgatót kitette a színházgazdai állásból és lakásból. Egy jovialis román iskola-mestert ültettek be a helyébe és ha történet serelem, aminthogy történt, akkor nem ott a hiba, hogy Szabadkaiatól megszabadították a színházat, mert ennek igazán legfőbb ideje volt már, hanem ott, hogy egy tanítót tettek a helyébe.

Itt él Szatmáron nyugdíjba vonulva az öreg Rákosi Franci bácsi, aki egy életet töltött el a színésznél. Vagy itt él viszályonulva Bónyi József színész. Akármelyik szakértelemmel láthatta volna el ezt a városi állást, amely lakással és némi jövedelemmel jár. Ez a magyar sérelem.

nem pedig az, hogy Szabadkaiat kitették. Azt a Szabadkaiat, aki állandó zavarcsinálója és vámszedője volt a magyar színháznak. Most kitört a műfelháborodás, hogy a színházgazdává lett tanító minden magyar előadás után háromszáz lejes díjakat fog szedni. Igaz, igaz, nagyon igaz. De hát amikor Szabadkai szedte, akkor nem volt sérelmes ez a díjszólás?

SZATMÁRHEGY NEM KAP ÖNÁLLÓSÁGOT, mondotta ki most évekig tartó kísérletezés után a miniszter. Szatmárnak ez a nyaralótelepe, amely közigazgatásilag Szatmárhoz tartozik, a maga néhány ezer ottlakójával évek óta önállóságra törekszik, mert drágának tartja azt a szerencsét, hogy hozzánk tartozhatik. A miniszter döntését megdöbbenve hallották a szatmárhegyiek, akik pedig biztosra vették az önállósításukat. Van itt Szatmáron egy mindenlébenkanál fiskális, akinek sikerült elhitetni az emberekkel, hogy mekkora nagy befolyása van Bukarestben. A szatmárhegyiek is hittek ebben a befolyásban. Negyvenezer lej erejéig hittek benne. Megérte volna nekik ezt a negyvenezer lejt a Szatmártól való elszakadás. De nem szakadhattak el Szatmártól, csak a negyvenezer lejüktől szakadtak el.

ELINTÉZTE AZ ÉRETTSÉGIT Jorga professzor ur. Olyan alaposan megreformálta baccalaureátust, hogy Szatmáron 125 maturandus közül csak 92 ment át az írásbelin. Ezek már szeptemberig nem jutnak szóhoz.

De azt el kell ismerni, hogy nem csináltak nemzetiségi kérdést az idei érettségiben. Legalább az írásbelin nem. Ott buktattak magyart, román, zsidót egyaránt.

Elbukott azon még a Doros fiu is, pedig annak az apja román is, szenátor is polgármester is. Kertész László.

Titulescu szeptember 15-én végleg otthagyni Londoni

Lehet, hogy ő lesz Maniu utóda

Bukarest, július 10.

Politikai körökben egyre erősebben tartja magát az a hír, hogy

Titulescu szeptember 15-én végleg otthagyni Londoni és hazatér Romániába.

Mint ismeretes, az utóbbi időben felmerült az a terv, hogy Titulescu veszi át

Maniu örökét a nemzeti parasztpárt elnökségében.

A terv megvalósítását a Titulescu egyelőre még ismeretlen elhatározásán kívül az a körülmény is megnehezíti, hogy a párt erdélyi frakciója inkább Vajdát látná szívesebben a nemzetiparasztpárt elnöki székében.

Aradi szenzációk az uborkaszekszonban

Az ügyvéd ur esküje. Kovács Anna esete a rendőrségen. A véreb redivivus, 10 évi kálvária után. A vasutasok póre

Arad, július 10.

Idén nincs uborkaszekszon. Hol a választások utóizgalmai, hol a Hoover terv körüli kavargások, egyszerűen mindig van valami, ami a tekintélyek nyári tetszettségét kavargatja... Aradon sincsenek ugyan Hooverek, ezzel szemben rengeteg ember szaladgál, beszélget magáról. Rengeteg ember, akire alaposan ráférne egy kis moratórium. Akár erkölcsi, akár anyagi értelemben.

AZ ÜGYVÉD UR ESKÜT TESZ. ARRA, AMIT MAGA A „SÉRTETT” IS KERENK TAGAD

Itt van pl. dr. V., aradi ügyvéd. A bíróság csaknem egészen nyíltan megállapította, hogy, — enyhén szólva, — az ügyvéd ur téves vallomást erősített meg esküjével.

Egy esztendeje történt, hogy dr. Nyuzó Zoltán, a szegényemberek rettegett réme, árverést tartott egy gáji polgárnál, Héder Bélánál.

Az izgalmas végrehajtás hivatalból az ügyészhez elé került, ahol hivatalos hatalom elleni erőszak címén vádat emeltek Héderné ellen. Az ügy csattanója azonban csak most következik: Dr. Nyuzó a bíróság előtt, eskü alatt vallotta, hogy ő látta, amikor az aszszony, — Héderné, — megütötte, bántalmazta a végrehajtásnál asszisztáló rendőrt. Viszont a rendőr eskü alatt vallotta, hogy őt senki nem bántotta, nem ütötte meg.

Finálé: A bíróság nem vette figyelembe az ügyvéd ur eskü alatt tett vallomását és felmentette a vádlottat...

Gyengébbek kedvéért megjegyezzük, hogy a hamis eskü hivatalból üldözendő cselekmény...

AGYORÜTNI?... AZ IS JÓ!

Ha már a bírói felmentéseknél tartunk, meg kell emlékeznünk Kovács Anna esetéről, aki 1000 lej eltulajdonításával vádoltan, a rendőrség előtt tett beismerő vallomással súlyosbítva állott a bíróság előtt. Amikor a tárgyaláson a tagadásban levő vádlottat megkérdezték, hogy miért ismerte be a terhére rótt büncselekményt a rendőrség előtt, a szerencsétlen nő zokogva elmondotta, hogy a rendőrségen félholtra verték s így vették ki belőle a beismerő vallomást. Vannak-e tanúi? Hogyne, mindjárt itt is van négy ember, aki egyöntetűen vallja, hogy az utcán haladva, a rendőrség előtt rettenetes jajveszékésre lettek figyel-

mesek. Valaki artikulátlan hangon ordított. Csoporotkba verődve hallgatták az emberek a rémes koncertet, majd egyszerre összeborzongva látták azok, akik az utcáról belesetek a kapu alá, hogy kinyílt a kihallgatási szoba ajtaja és azon kitámolgott Kovács Anna, aki véresre volt verve, össze volt törve és félholtan támolgott...

SZÉTTÉPETNI?... AZ MEG PLÁNE JÓ

Ha már ugyanis a rendőrségről van szó, megemlítjük, hogy Jancu Traian, a vérebes rendőrigazgató, több, mint valószínű, hogy rövidesen visszakérül a bünygyi osztály élére. — Jancunak egyetlen, — és lássuk be, lényegtelen, — bűne mindössze az, hogy hatalmas, dresszírozott vérebével, kevés híján széttépetett egy aradi ügyvédet. Jancut felfüggesztették, bünyvádi eljárás indult ellene, de, persze, semmi baja sem történt. Most elterjedt a hire, hogy Jancu redivivus. — Persze, vele együtt a véreb is.

A MUTÉT VÉGRE VÉGET ÉRT, — HA TULÉLI A BETEG...

Végeredményben nem szólhatunk semmit a „jóakarát” ellen, végeredményben a jóakarát velünk szemben is felragyogott. Az aradi katolikus gimnázium évtizedes kálvária után, megkapta elkobzott nyilvánossági jogát.

Vannak ugyan, akik konokul azt állítják, hogy most, tíz év borzalmas fogókurája után az intézet anyagi alapja nem fogja kibírni a nyilvánossági jog rigorózusan alkalmazott követelményeit, amelyek óriási anyagi áldozatokat jelentenek.

De, ugy-e, ez már nem tartozik az illetékesekre. Mert kérem, fő a jóakarát!

*

NO, ÉS A MAGYAR VASUTASOK

Es ebben, — a jóakaratan, — sincsen hiány. Itt vannak az utcára dobott magyar vasutasok. Ezek is a „jóakarát” áldozatai.

Az a mintegy 40 aradi vasutas, aki Jonescu tábornok legutóbbi huszárvágásának esett áldozatul, most monstreküldöttséggel kereste fel Gherman Dante dr. aradi ügyvédet, akit felkértek, indítson pert az állam ellen, jogaik megvédésére.

Most ez a per az egyetlen reményük.

(b. k.)

Hamburg — New-York

Külön csatorna-szolgálat: SOUTHAMPTON-CHERBOURG-QUEENSTOWN

Legközelebbi indulások:

President Harding július 21. Hamburgból
America július 28. Hamburgból
President Roosevelt Aug. 6. Hamburgból
President Roosevelt Aug. 8. Southamptonból
Leviathan Augusztus 11. Cherbourgól
NÉMETÜL BESZÉLŐ SZEMÉLYZET.

American Merchant Lines
HETENKÉNT LONDONBOL NEW-YORKBA,

UNITED STATES LINES

BUKAREST, Calea Victoriei 100.

Szombaton nagy nap Brassóban

CHAPLIN

megjelenik az ASTRA mozgóban!

A ló-ember összeesik

Nekem mindig arra kell járnom, ahol valami baj van. Hogy én mindig lássam az embert aljasságokat. Miért kellett ma nekem a két utca közül, amelyen kerülni akartam a színházba, éppen azt választanom, ahol az a szerencsétlen hosszú kórú fiú összeesett. Hátulról jöttem, eleinte nem láttam jól, azt hittem, egy ló esett össze. Egy kis kordé állt ugyan az uton, feltorpant két rudjával. A két rud között kellett, hogy lapuljon valami, mert ott csoporosultak az emberek.

Egy hosszú kórú fiú feküdt ott összeesve, a két rud között, mint egy ló. A kordé homokkal volt megrakva, azt húzta idáig lóságában, — aztán egyszerre csak kitört rajta a szobája, lefordult, a két rud pedig, magárahagyva, felágaskodott.

A kordé oldalánál egy rosszarcu férfi állt. Vigyorogva türelmetlenkedett, látszott, hogy haragszik arra a szerencsétlen ló-emberre, hogy itt felfordult és ilyen csődületet csinált. Azt mondja valaki a tömegből:

— Egy kis ecetet kellene hozni.

Egy másik is mondja. Egy harmadik is. De csak úgy. Mint vélemény. Hogy én ilyen esetben tudnám, hogy mit kell tenni. És pedig éppen egy korcsma előtt történt. Mindegy. Nem mozdultak. Az ecet elmaradt.

— A, — azt mondja a rosszarcu férfi a kordénál, — csak hagyni kell ilyenkor.

Türelmetlenül, gonoszul pillantott le a két rud alá, amelyek között a ló-ember vonaglott az epilepsziában.

— Kinek a szolgálatában van ez a szerencsétlen? — kockáztatott meg.

— Az enyémben! — csap fel a rosszarcu férfi hangja, — mint aki azt mondja: mi köze hozzá, az én lovam ez, azt csinálok vele, amit akarok.

Arra gondoltam, hogy kiveszem az újságról igazolóanyomat, azt mondom, hogy a rendőrségtől vagyok és bekísérem, a fiút pedig elszállítatom a mentőkkel. Vagy, hogy, ha volna most nálam egy fűtől, összefűtülném a rendőroket.

Nem mertem. Nem arra van a rendőrség. És ez az ember még azt mondhatná, ő fizeti ezt a fiút, az ő lova ez, mit bánom én, ha ő akármit tesz vele és ha itt hagyja feküdni egész estig.

De nem. Már szeretne volna, ha feláll a szerencsétlen és a csődület szétoszlik. Hallottam, ahogy feléje sziszegi:

— Ugy megerlek, ha fel nem kelsz.

Az epileptikus csak nézett bambán. Egy kicsivel jobban lett, mert egy anyóka jött ki egy kapualjából és csuporból vizet töltött a fejére.

Megint hallom, hogy valaki ajánlja:

— Ecet kellene.

A korcsmaajtóban is kint állt valami puffadt, bedagadt kisasszony, de nem jutott észébe ecetet hozni.

Othagytam minden, siettem el.

A félutca után visszafordultam. Eszembe jutott, hogy ennek a ló-embernek van anyja valahol, aki most nem tudja, hogy a fia összeesve fekszik a kövezeten és a gazdája nőgatja, hogy menjen már tovább, ne csináljon itt zavart.

Bementem a korcsmába, kértem egy kis ecetet. Megkaptam, kiittam és odanyújtottam a rosszarcu férfinak. Az kellellenül elvette és be akarta tölteni a ló-fiu szájába.

A tömeg morajlott:

— Hát ne a szájába töltse!

A kordé-tulajdonos piros, rossz arcával, csak azt látta, hogy őt itt nézik. A lebukott ló-emberrel nem törődött. Hiu volt és restelte magát, hogy a lova összeesett. A marha! Az állat!

A poharat előbb még jól odaütötte a szerencsétlen szibajosnak a fogához.

Aztán egy-két cseppet hullatott a homlokára.

— Várjon, — mondon és előrehúztam az ingét, — oda a mellére töltsön.

Belötyöntette. Aztán rögtön visszaadta a poharat. Aztán rögtön azt akarta, hogy a ló-ember már álljon fel és húzza tovább a terhet.

— Le kellene ennek most feküdni, hát hogy húzza tovább ezt a homokot!

Dühösen rámnézett. Ugy, mint az ellenségére.

Szegény fiú! Vajjon mi történt veled még az este? A gazdának jó izma volt, de azért biztosan hagyta, hogy a kicsit megnyugodott sziveddel te huzd mégis fel a kordét a hegynek. És aztán otthon biztos berugott az ágyba. És elnyúlál a szalmába. Te szörny! Te szerencsétlen!

Szegény anyád!

Hogy miért nem lehet az ember rendőrkör, amikor kell! Miért nem minden tisztességes, érző ember a rendőrkör pillanatokban, amikor kell! És miért nem telefonálhattam én akkor a mentőknek, valami hallatlan hatalomban, — akik rohantak volna, szalutálva és emelték volna a beteg ló-embert a kocsi- és vitték volna szanatóriumba, fehér párnákra.

Miért nem adnak a Jóságnak kivételes hatalmat a Rosszasággal szemben?

BENAMY SANDOR

Dohányozom,

amennyit akarok és jól érzem magam, mert a nicotint kivonja a

BONICOT

Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és irafikban.

Komplett csomagolás (fecskendő és folyadék) Lei 140.—
Utántöltés (üveg) 50.—

Habsburg Ottó trónraültetéséről

beszél óvatosan Sergius Nita, a külügyi bizottság elnöke

Amiről nem akarnak még tudni Bukarestben

Bukarest, július 10.

Van néhány nép Európában, amelyet világszerte politikus nemzetnek ismernek, amint hogy például szűkebb területen a véletlen különösen erős hajlamot tulajdonít a politika iránt a tisztességes és sajnálatosan pusztuló csizmadiaparnak. Általában egyetemlegesen politikus népek tartják a magyarságot is.

Ne firtassuk, van-e teljesen szilárd alapja az ilyen általánosító jellemzéseknek. Az ugyanis mindenestre bizonyos, hogy a magyar, bolgár, román, azaz — mondjuk összefoglalóan — a délkelet-európai népek nagyrésze már csak vérmérsékleténél, szenvedélyességénél fogva is szívesebben politizál l'art pour l'art, magáért a politika kedvéért, mint a dán, vagy norvég. Fogadjuk el a meglehetősen elterjedt felfogást, hogy vannak különösen nagy kedvvel, ösztönzettel előszeretettel politizáló népek. Viszont ha már bele- megyünk ebbe az osztályozásba, akkor magától kínálkozik, hogy német mintára tovább skatulyázzuk és azt az állítást kockáztassuk meg, miszerint a politikus népek is két alcsoportba sorozhatók: az eminenter bel- és a par excellence külpolitikus nemzetekre, vagy országokra.

És ha csak egy kicsit önkényeskedünk, — ami minden általánosításnál és osztályozásnál elkerülhetetlen és szokásos, — akkor bátran elmondhatjuk azt is, hogy az orosz, a francia s a ma-

gyar inkább külpolitikus nácio, míg — csupán egyeseket ragadva ki — az osztrák, török, román legalábbis a háboru utáni korban főként a belpolitikába vetik és abban élnek ki magukat. — Az egyi kalesport politikai szenvedélye inkább a kifelé való érdeklődésben összpontosul, a másiké pedig belül merül ki. Ugy valahogy, amint van ember, aki szeret elmáskálni hazulról, a másik meg beéri a saját portájával.

Természetesen könnyen lehetne ehhez a klasszifikációhoz magyarázatot felszolgálni nem csupán lelki alapon, hanem a helyzeti feltételezettségből is kiindulva. De ezt tekintsük most mellékesnek. A lényege annak, amit mindebből ki akartam hozni, ez: amíg a magyar most tulnyomóan külpolitikus népek mondható, a román szinte érthetetlenül a belpolitikába gubózik, de ebben aztán valósággal tobzódik.

Tessék csak elgondolni:

a magyarországi Habsburg restauráció problémája a német-osztrák gazdasági unió tervével kapcsolatban az utóbbi időben szinte állandóan foglalkoztatja az egész európai közvéleményt. — Már biztosra veszik, hogy Ottó királyfi feleségül veszi a legkisebb olasz királyleányt, ezért Olaszország támogatja Ottó trónrajutását. Franciaország kezdi szívesen látni Habsburg Ottó magyar ki-

ráltságát, leginkább pedig az osztrák-magyar perszonálunió visszaállítását, csak hogy ellensúlyozza a német befolyás terjeszkedését, amelyet a Hoover-akció csak elősegít, amikor fellélegzési lehetőséget biztosít a Reichnak. Szóval a Habsburg-restauráció ügye egyik tengelyévé vált az összeurópai politikának és nemcsak Magyarországon és Ausztriában, hanem a párisi, svájci, olasz és német kávéházakban mindenki többször beszél erről, mint talán a Hoover-intervencióról is. A Berliner Tageblatt már határozottan tudni véli, hogy francia és olasz sugalmazásra a kisantant államai is engednek amugyis lanyhult mérvességükből ebben a kérdésben, tehát szinte küszöbön levő időszerűséggé ért volna a dolog.

És mégis, Bukarestben senkit sem foglalkoztat az ügy, egy szó sem esik róla. Nemhogy a bodegákban, hanem a parlamentben sem. A kormány nem cáfolja a nagy és tekintélyes berlini lap értesülését, amely óriási szenzációt kelt másutt mindenütt, a parlamentben senkinek nem jut eszébe interpellációt intézni ebben a rendkívüli érdekességű tárgyban, noha most közfelfokvobbnek tűnik fel, mint valaha.

Mondom, a román közvéleménynek nincs különös érzéke a külpolitikához. Egészen a külügyminiszteriumra bizza minden mozzanatát, mialatt másutt alig akad újságolvasó, akit ne izgatnának a hasonló s hozzá még szomszédságbeli problémák.

„A mai furcsa világban minden megeshetik“

Majdnem egy tucat hivatásos politikus kérdeztem végig, mit szól a Berliner Tageblatt eddig cáfolatlanul maradt híréhez? Ha egyáltalában tájékozottságot árukt el, olyan közömbösen viselkedett, mintha a kínai tábornok-háboruskodásról, vagy az ezüst valuta elértéktelenedéséről volna szó. Emóciónak semmi jele. Pedig hát ugy-e, mindenkit kellene érdekeljen, igaz-e, hogy a kisantant-államok s köztük a román kormány is megváltoztatta eddigi álláspontját a magyar legitimizmus kérdésében s hajlandó hozzájárulni Ottó királtságához? Vagy lehetséges volna, hogy zörög a haraszt, ámbár nem is fujja a szél?

Most már az izgatott, miért nem izgatja a román politikai életet az Ottó-kérdés? S egyenesen Sergiu Nita volt beszarábiai minisztertől, a kamara külügyi bizottságának az elnökétől kértem intervjut.

— Az új külügyi bizottság — mondja beszarábiai légyságu román kiejtéssel és mosolygós szívéllyességgel, amely úgy jellemez minden „moldavánt” — csak a napokban ült össze először. Így hát nem tudok semmi érdemlegeset, még ha mondhatnám is. A sokat vitatott Habsburg-restauráció? És Románia álláspontja? Istenem, a mai furcsa világban minden megeshetik.

— Elsősorban Magyarország belső helyzetét kellene alaposabban ismerni

ahhoz, vajjon külpolitikai szempontból üdvös lenne-e számára a Habsburg-restauráció.

vajjon elősegíthetné-e az annyira kívánatos egészséges együttműködést Magyarország és Románia között.

Azt hiszem, tartani lehet tőle, hogy inkább gyengitené, mint erősítené. De ismétlem, nem tudok állástfoglalni.

Egyébként nagyon szívesen elbeszélget Beszarábiáról, amely mély gazdasági átalakuláson megy át a csatlakozás folytán, az orosz iparosodási lázról, a mely szerinte végeredményében az államkapitalizmusba torkollik, majd a kisebbségi harcokról.

— Ha valaki, akkor mi, akik a cári Oroszországban éltünk, megértjük a kisebbségi jogokért való harcot, a mennyiben ez az állam kereteiben folyik a harmonikus együttfejlődés szelében. Tudjuk, mi a kisebbségi helyzet. De meg kell találni az érdekek egészséges összeegyeztetését, mert a ma fő-problémája parancsolóan követeli ezt. Ez a fő-probléma: polgári, vagy bolsevista államélet. A mai Oroszország komoly veszélyt jelent még ha nem is áll a küszöbön és annak ellenére, hogy az utóbbi hónapokban 4-500 család menekült át hozzánk, mert nem bírják a kíméletlen kísérletet. Ha a jelenlegi súlyos gazdasági válságban

Besarábia lakosságát nem befolyásolja az orosz ígézet, ugy ezt elsősorban ennek a javunkra való propagandának, a tömeges menekülésnek köszönhetjük.

★

Jó negyedórát tartott az egyébként nagyon tanulságos beszélgetés, de — a mint látni tetszenek, — nem döntötte meg azt a feltevésemet, hogy a román közvélemény nem külpolitikus hajlandóságu és beállítottságu.

Igaz, mit hozhat még Romániának nemzetközi politika? A megtartás pedig a kormány gondja és felelőssége...

Kőrösi Sándor

TYUKSZEM ÉS SÜMÖLCS

AZONNALI HATÁSSAL
BÍRÓ IRTÓSZERÉ A

"PEDOL"

OVAKODJÁTOK
UTANZASOKTÓL!

GYÓGYSZERTÁRAKBAN ÉS DROGERIÁKBAN

Rádió műsor

VASARNAP, JULIUS 12.

BUKAREST. 11.15: Gyermekek negyedórája. 11.30: Bibliaolvasás és templomi ének. 12: Zenekari hangverseny. 13: Gramofon. 13.50: Hírek, időjelzés. 15.50: Gramofon. 17: Zenekari hangverseny. 19: Gramofon. 19.45: Előadás. 20.40: Rádiószabadegyetem. 21: Operettelőadás. — **BUDAPEST.** 9: Újsághírek, kozmetika. 10: Istentisztelet a koronázási templomból. 11.15: Protestáns istentisztelet. Utána: Az operaház tagjaiból alakult zenekar hgv., Nagy Margit közreműködésével. Vezényel: Polgár Tibor. 14: Gramofon. 15: Gyermekóra. 15.30: Mezőgazdasági előadás. 16.10: Rigó Jancsi cigányzenekara. 17.20: Előadás. 17.50: Dalok. 18.30: A Székesfővárosi Zenekar hgv., Déry Margit közreműködésével. 1. Csajkovszky: Szilv induló. 2. Suppé: Boccaccio. 3. Egyveleg Lehár operettjeiből. 4. Yoshitomo: Japán szvit. 5. Mozart: 'Aria. 6: Lavotta: Egyszer volt. 7. Strauss János: Cigánybáró. 19.45: Szász Ila előadó estje. 20.10: Sport. 20.30: Operetttrészetek és valcerok. Előadják: Kármán-Gizi és Fenyves Sándor. Utána: Pontos időjelzés, hírek. Majd: Horváth Gyula cigányzenekara. — **BÉCS.** 6: A Graf Zeppelin ausztriai útjának fázisairól jelentések, helyszíni közvetítés az érkezésről. 10.50: Modern orgonaművek. 11.05: A Wiener Symphonieorchester hgv., Mozart, Rossini, Mahler Gusztáv, Delibes és Brahms műveiből. 13.05: A Bohém-vokálkvartett hgv. 15: Wacek-zenekar délutáni hgv. 17.50: A Gallimír-vonós négyes kamarazene hgv. 18.05: Beethoven négykezes kompozícióiból. 19: Bécsi humoristák. 19.40: Operettelőadás. 22.15: Pauscher-zenekar — **KÖNIGSWUSTERHAUSEN.** 20.30: Népszerű zenekari hgv. 22.30: Táncmuzsika. — **VARSO.** 20.15: A filharmónikus könnyű zene hgv. 22.50: Operaáriák. 23: Táncmuzsika. — **OSLO.** 20: A Cecil-zenekar hgv. 22.45: Táncmuzsika.

HÉTFŐ, JULIUS 13.

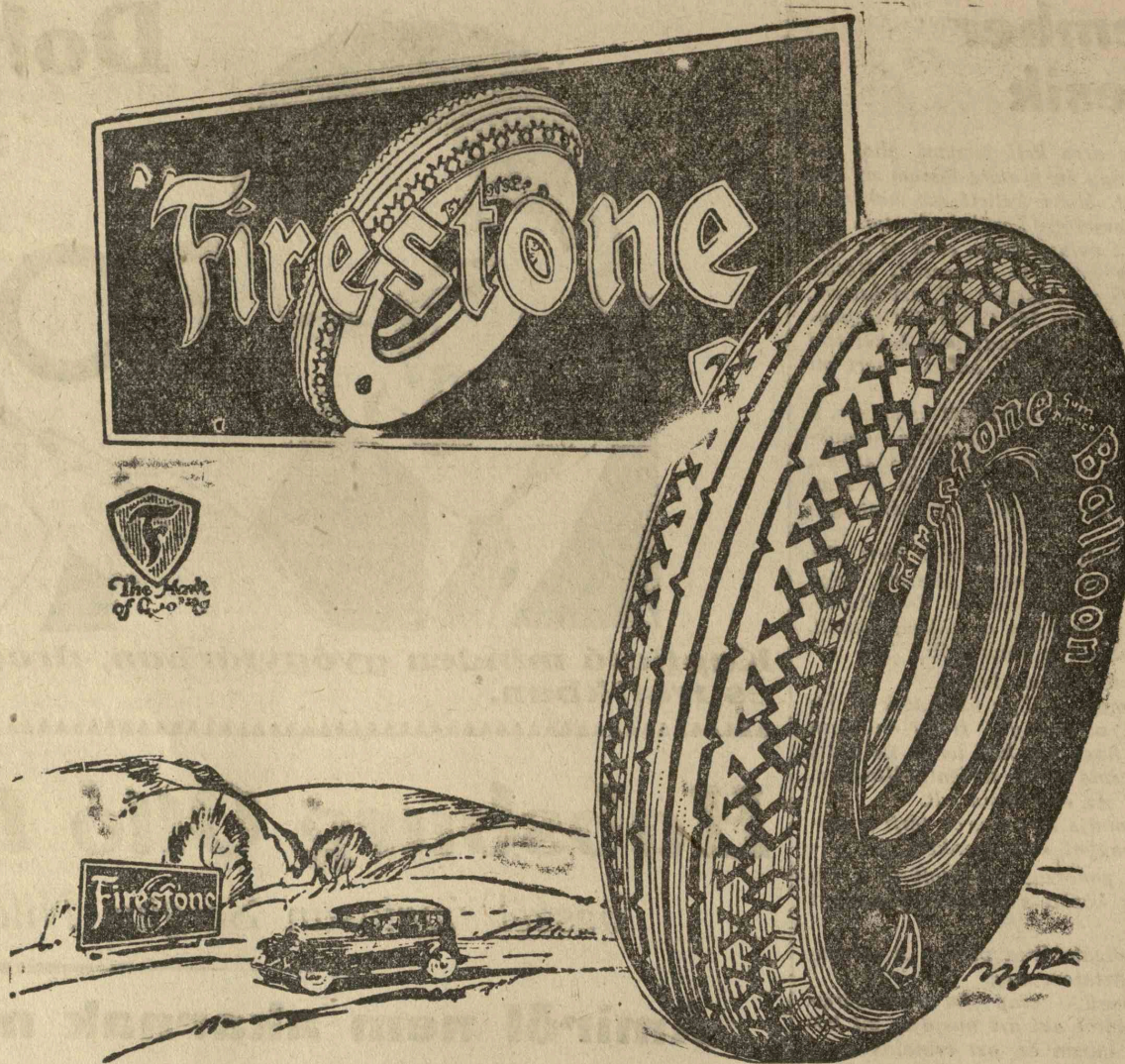
BUKAREST. 15: Gramofon. 15.30: Időjelzés, hírek. 15.50: Gramofon. 18: Zenekari hgv. 1. Seger: Induló. 2. Herold: Zampa, nyitány. 3. Weber: A valcerkirálynál. 4. Lincke: Capriccio. 5. Thomas: Ballett a Hamlet operából. 19: Időjelzés, hírek. 19.10: A zenekari hgv. folytatása. 6. Lehár: Friderika, egyveleg. 7. Lachmann: Foxtrott. 8. Strauss: Denevér-fantázia. 20: Gramofon. 20.40: Rádiószabadegyetem. 21: Kürtszó. 1. Beethoven: Szonáta. 2. Strauss R.: Koncert. 21.30: Előadás. 22.15: Kamarazene gramofonon. — **BUDAPEST.** 9.15: Hangverseny, Erdélyi B. Jámor Ági és Konecz J. közreműködésével. 9.30: Időjelzés, hírek. 9.45: A hgv. folytatása. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó. 12.05: A rádió házikvartettje. 16.10: Novellák. 17: Előadás. 17.30: Szalónzenekari hgv., Bertha István vezényletével. 18.40: Testápolás. 19: Boschán Helly operatőresnő hangversenye. 1. Két francia szonon a 14-ik századból. 2. Poncielli: Aria a Gioconda c. operából. 3. Verdi: Aria az Aidából. 4. Debussy: Enfant prodigue. 5. Kodály: Nausika. 6. Tarnay: Két dal. 7. Lehár: Dal a Mosoly Országa és Szép a világ című operettéből.

Kedd, július 14.

Bukarest. 15: Gramofon. 15.30: Időjelzés, hírek. 15.50: Gramofon. 18: Táncmuzsika. 19: Időjelzés, hírek. 19.10: A tánczene folytatása. 20: Gramofon. 20.40: Rádiószabadegyetem. 21: Zenekari hgv. francia szerzők műveiből. 1. Berlioz: Benvenuto Cellini, nyitány. 2. Saint-Saens: Zongoraverseny zenekari kísérettel. 3. Debussy: Kis szvit. 4. C. Frank Erlösung. A hangverseny szünetében, 21.40-kor: Előadás. — **Budapest.** 9.15: Katonazene. 9.30: Időjelzés, hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó. 12.05: A Budapesti Szalónzenekar hangversenye. 16: Meseidő. 17: Novellák. 17.50: Rác Laci cigányzenekara. 18.40: Előadás. 19: Hangverseny Bárony Dóra, Leopold A. és Baranyi J. közreműködésével. 1. Bach: d'Albert: Preludium és D-dur fuga. 2. Debussy: Feu d'artifice et minstrels. 3. Kerner: Dalok. 4. Tarnay: Dal. 5. Szakács: Dalok. 6. Gounod: Valentin imája a Faustból. 7. Löwe: Az óra. 8. Schubert: Das bildnis. 9. Monpou: Kinderscenen. 10. Falla: Spanyol tánc. 11. Kurucz: Hervadt virágok. 12: Szabados: Dal. 13. Schumann: Dich trifft keine Schuld. 14. Fráter: Dal. 15: Strauss-Dohnányi: Valcerparafrazis. 20.25: Színműelőadás. Utána: Pontos időjelzés, hírek. Majd: Radics Józsa cigányzenekara.

Szerda, július 15:

Bukarest. 15: Gramofon. 15.30: Időjelzés, hírek. 15.50: Gramofon. 18: Román zene. 20: Gramofon. 20.40: Rádiószabadegyetem. 21: Zenekari hangverseny. 1. Boeck: Jubileumi induló. 2. Respighi: Az elsüllyedt harang, operafantázia. 3. Ketelbey: Fuii-san. 4. Rust: Lear király Andante szimfónia. 5: Delibes: Szilvia-ballett. 6. Strauss János: Király induló. 7. Kálmán Imre: Csikágói hercegnő,

A FORD-karaván

amely az egész országot bejárja, kizárólag a világhírű „Firestone Gum Dipped” gummival van felszerelve.

A tény, hogy a világ legnagyobb automobilgyára a Firestone gummiköpenyeket használja és ajánlja, kiválóságuknak és ellentállóképességüknek legjobb bizonyítéka.

Ezen kiváló márka mindenütt előnyben részesül!

Firestone

egyveleg. A hangverseny szünetében 9.30: Időjelzés, hírek. 9.45: A hangverseny szünetében 21.30-kor: Felolvasás. Budapest. 9.15: Mándits-szalónzenekar. 9.30: Időjelzés, hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó. 12.05: Hangverseny Takáts K. és Szathmáry Margit közreműködésével. 16: Előadás. 17: Novellák. 17.25: Katonazene. 18.45: Felolvasás. 19.15: Hangverseny Fehér M. (hegedű) és Nováky (brácsa) közreműködésével. -1. Beethoven: C-moll szonáta. 2. Halvorsen-Händel: Sarabande con variazioni. 3. Tartini: Ördögtrilla. 4. Nováky: Bölcsődal. 5. Poldini-Kreisler: Puppenvalcer. 6. Hubay: Csárdajelenet. 20: A budapesti filharmónikus hangversenye Dohnányi Ernő és Rékay Nándor közreműködésével. 1. Liszt: Ideale. 2. Kodály: Marosszéki táncok. 3. Volkmann: F-dur szerenád. 4. Dohnányi: Variációk egy gyermekdal fölött. Utána: Pontos időjelzés, hírek. Majd: Magyar Imre cigányzenekara. 22.50: Gramofon.

Csütörtök, július 16.

Bukarest. 15: Gramofon. 15.30: Hírek, időjelzés. 15.50: Gramofon. 18: Könnyű és román zene. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: A hgv. folytatása. 20: Gramofon. 20.40: Rádiószabadegyetem. 21: Saxofonszó. 21.30: Előadás. 21.45: Gordonkaszó. 1. Szonáta. 2. Schubert: Ima. 3. Saint-Saens: Capriccio. 22.15: Zongoraszó. — **Budapest.** 9.15: A rendőrelégénység zenekara. 9.30: Időjelzés, hírek. 9.45: A hgv. folytatása. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó. 12.05: A városi színház férfikvartettjének hangversenye. 16: Előadás. 17: Az 1848–49 évi szabadságharc dalai. Előadja: Csóka Béla, Bura Sándor cigányzenekarának kíséretevel. 18: Legendák. 18.30: A Székesfővárosi Zenekar hangversenye Sebestény S. közreműködésével. 19.45: Novellák. 20.15: Gramofon. 21: Kolozsvári est. Utána:

Pontos időjelzés, hírek. Majd: Farkas Jenő cigányzenekara.

Péntek, július 17.

Bukarest. 15: Gramofon. 15.30: Hírek, időjelzés. 15.50: Gramofon. 18: Könnyű és román zene. 20: Gramofon. 20.40: Rádiószabadegyetem. 21: Verdi „Ernani” c. operája. — **Budapest.** 9.15: A rádió házikvartettjének hangversenye. 9.30: Pontos időjelzés, hírek. 9.45: A hgv. folytatása. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó. 12.05: A postások zenekarának hgv. 16: Gyermekdalok. 17: Előadás. 17.30: Radosné Bock Hilda bécsi dalokat énekel színműzene kísérettel. 18.30: Előadás. 19: Csorba Gyula cigányzenekara. 20.15: Színműelőadás a stúdióból. Utána: Pontos időjelzés, hírek. Majd: Bura Sándor cigányzenekara és Szabó Guy László jazz-zenekara.

Szombat, július 18.

Bukarest. 15: Gramofon. 15.30: Hírek, időjelzés. 15.50: Gramofon. 18: Könnyű és román zene. 19.10: Zenekari hgv. 20.40: Rádiószabadegyetem. 21: Színház. 22: Táncmuzsika. — **Budapest.** 9.15: Gramofon. 9.30: Időjelzés, hírek. 9.45: Gramofon. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó. 12.05: Horváth János cigányzenekara. 16: Orvosi előadás. 17: Novellák. 18: A városi színház zenekarának hangversenye. 19: Felolvasás. 19.30: Katonazene. 21.15: Magyar Imre cigányzenekara. 22.30: Hangverseny Elek Szidónia, Takáts Jenő és Zathuretzky Ede közreműködésével. 1. Purcell: Takáts Suite. 2. Allemand: Menüett és figa. 3. Sammartini: A-moll szonáta. 4. Massenet: Aria a Herodiusból. 5. Bizet: Carmen. 6: Liszt: Dal. 7: Takáts: Pastorale antique. 8. Granados: Spanyol tánc. 9. Albeniz: Szevilla. 10. Glazunov: Meditáció. 11: Paganini: Teufelsachen. 12. Weber: Kraislér: Larghetto. 13: Hubay. Lányi. Tarnay. Lányi—Molnár dalok. 14: Chopin: B-moll mazurka. C-moll valcer.

A külföld humora

A HÉTEDEK EMELETNÉL

Ideges utas: És mi történnék akkor, ha a fölvonó most fölmondaná a szolgálatot? Higgadt liftkezelő: Elveszteném az állásomat.

(Tit-Bits)

NAGY PILLANATOK

Feleség: A világ legboldogítóbb érzése az, mikor az ember először ölelheti keblére a várvárt kisbabáját.

Férj: Látszik, édesem, hogy te nem ismered azt az érzést, mikor az ember sorra kerül szombat este a borbélynál.

(Humorist)

AZ ÚJ CSELED

Urnő: Gondolja, hogy nálam meg fog maradni? A könyvből látom, hogy milyen sok jó helyről távozott hamarosan.

Ajánlkozó: Az igaz, nagysága kérem, de sohasem a magam akaratából.

(Frou-Frou)

EZÜSTLAKODALOM

— Bizony, barátom, mi már huszonöt éve élünk együtt Erzsivel, a legnagyobb békességben, boldogságban.

— Hogyan, hát csak most akartok megesküdni?

(Smith's Weekly)

MI HOVA KERÜL

— Nekem pompás emlékezőtehetségem van. Amit egyszer a fejembe veszek, azt sohasem felejttem el.

— No, no, hát az az öt pengő, amit a mi nap tölem kölcsönkérték?

— Óh, azt a zsebembe tettem.

(Hummel)

A VÉGZET UTJÁN

Egy ócskavas-szedő békésen baktat kocsijával az utcán. Egy vakmerő automobilos hajszálynira vágat el mellette, csaknem elgázolja. Az ócskás megrázza öklét a meszes szesébe vesző gépkocsi felé:

— Vártj csak, kerülj te még az én kocsimra...

(Humour)

Hírek

Bukarest szimfóniája

A zeneszerző hangokba akarja önteni a nagyváros életét. Felemelkedik impressziót felhőkarcólójának ötvenedik emeletére, ahol borzadva hallja a metropolis méhéből feltörő tagolatlan morajt, a velőtrázó örök szimfóniát...

MUNKANÉLKÜLIEK:

Vízét kérünk és kenyeret
Údítani elitikkadt eret,
Csontunk a bőrt átszurja már,
Mi vár ránk még? Vajjon mi vár?
Orvul közeleg a Halál,
S egy árok szélén ránk talál...
Hát mindet már csak ő szeret?
Vízét kérünk és kenyeret!

ELGAZOLT GYERMEKEK:

Oh, mit fog szólni a mamánk,
Tiszta ruhát adott ma ránk,
De jött egy bugó, gyors szekér,
S ingecskénk most csupa vér!

ÖNGYILKOSOK:

Mint, ki már mindenről letett,
Mi eldobtuk az életet,
Mert fozlott ruhánk csupa rongy,
S tejért sir sok sáppadt poronty,
Vízbeugrás, kötél, golyó,
Vagy méreg, mákonyként folyó,
Nekünk mindegy... már ott... alatt...
Ha egyszer ránkborul a hant!

UTCALANYOK:

Minket elvetélt az élet,
A mi sorsunk végítélet,
Mi már végképpen elesünk,
Kicsapart citrom a testünk,
Puder mögé redők gyűlnek,
Hajba ősz csikok vegyülnek,
És éhezünk... Eh, üsse kő,
Az élet zajlik, ez a föld!

HANGSZÓRÓ EGY BAR ELÖTT:

Bár ezer éhező sikít,
Fényreklámunk azért ríkit,
Tessék folypást... a műsor új,
A jazz egy buja tangó fűj,
Száz görli formás lába lép,
Ez ám a színes, kába kép!
Hölgyek! Urak! Folypást lehet...
Van pénz? Akkor bemehet!!!
A zeneszerző kezéből kiesik a toll. Lenn a mélyben egy pillamos csengője sir fel panaszosan... aztán újra kezdődik minden...

NEMES FERENC

— IGAZTALAN VADAKAT EMELNEK S UGY VÉDEKEZNEK AZ ALFALUI BOMBAMERÉNYLŐK. Csik-szeredai tudósítónk jelenti: Megyeszer- te óriási konsternációt keltett, hogy az alfalusi bombamerénylők a vizsgálóbíró előtt megváltoztatták a csendőrségen tett vallomásaikat s azt állították, hogy dr. Barabás Jenő alfalusi ügyvéd bérelte fel őket a merénylet elkövetésére. Az első pillanathban valószínűtlenül hangzó vallomást megtoldották azzal, hogy Barabás dr. nagyobb összeget ígért nekik a merénylet végrehajtása fejében, amiből 10.000 lejt át is adott nekik. A szenzációs vallomás alapján az ügyészség szűkségesnek találta, hogy ismételtén kiszálljon a helyszínre. Az Alfaluban folytatott nyomozás azután minden kétséget kizáróan tisztázta, hogy az egész vallomás nem egyéb, mint a merénylők kétségbeesett erőlködése arra, hogy a saját felelősségüket csökkent- sék. Hasonlóképpen megállapítást nyert az is, hogy Pál Dénes által Lukács Antal földbirtokos ellen régebben elköve- tett merénylethez — amelynek felbuj- tójául már a csendőrségen Barabás dok- tort neveztek meg — szintén nincsen semmi köze az alfalusi ügyvédnek. — A helyszíni vizsgálat után Ambrus La- jost és Pál Dénest visszakísérték a csik-szeredai ügyészségre. A Barabás dr. letartóztatására vonatkozó hírek telje- sen légbőlkapottak voltak, ellene sem- milyen eljárás nem indult meg.

— II. MIKLÓS KÖNYVTÁRA. New- yorkból jelentik: A washingtoni kongressz- uszi könyvtár a napokban megvásárolta II. Miklósnak az utolsó orosz cárnak a könyvtárát. Az 1600 kötetből álló gyűj- teményt 1917-ben Oroszországban állami tulajdonnak nyilvánították és 1950-ban egy amerikai könyvkereskedőnek adták el és a kongresszusi könyvtár ettől vásá- roltta meg. A könyvgyűjteményben igen sok értékes unikum van.

Amortizációs kölcsönöket

városi házakra lej értékben, 10—40 évi időtartamra folyósítatunk.
Kolozsvári Népbank és Zálog Hitelintézet R. T.
Szép-utca 1. Szg.

Legújabb

Mussolini szerint:

„Európa elérkezett a háboru és béke választójára“

Hugenbergék tiltakoznak a Hoover-terv ellen

Róma, július 10.

Stimson amerikai pénzügyi államtitkár csütörtökön egy óra hosszat tanácskozott Mussolini miniszterelnökkel. Utána Mus- solini fogadta az amerikai lapok tudósí- tóit és a következőket mondotta:

— A jövő év februárjára összehívott általános leszerelési konferencián Európa a háboru és a béke keresztútjára érkezik. Olaszország már a békét választotta ezért azonnal és feltétlenül hozzájárul a Ho- over-féle javaslatához, amelyet a világhá- háboru óta a legnagyobb történelmi tett- nek tekinthetünk. Olaszország beéri majd 10.000 fegyverrel is, ha más nem rendel- kezik ugyanakkor 15.000-rel. A gazdasá- gi válságot nem lehet megszüntetni Eu- rópa mostani erkölcsi válságának megol- dása nélkül. Éppen ezért nem szabad le-

— REVOLVERES CSENDELET AZ ARADI ÉJSZAKÁBAN. Aradról jelen- tik: Csütörtökről péntekre virradó éjjel az egyik őrszemes rendőr két gyanús ala- kot látott kisurranni az egyik külvárosi házból. Odament hozzájuk s igazolásra szólította fel őket, mire az egyik üklével hirtelen a rendőr arcába csapott s mind- ketten futásnak eredtek. A rendőr revol- vert rántott és utánuk lött, de nem talál- ta el őket, azután az egyiket üldözőbe vette. Hosszas hajszá után sikerült el- fogni az illetőt, akiről kiderült, hogy Kiss József többszörösen körözött betörővel azonos. Kiss Józsefet letartóztatásba he- lyezték, társát azonban nem sikerült el- fogni.

— MEGAKADALYOZOTT ÁRVERÉS MA- GYARLÁPOSON. Tudósítónk jelenti: A gaz- dálkodó falusiakat egyre súlyosabban érintő krízis, a nyomasztó adósságok s az ezzel já- ró, szinte naponként megismétlődő árverések könnyen súlyossá válható incidenst váltottak ki Magyarlápóson. A csütörtöki országos vá- sáron az egyik ügyvéd éppen a vásár idejét akarta felhasználni arra, hogy egyik adósá- nál árverést tartson. Két lovat akart mind- össze elárverezni, de, amikor a vásáron részt- vevő parasztok meghallották, hogy miről van szó, a dohpergés szavára óriási számban az árverés színhelyére gyülekeztek, s erőlyesen követelték az árverés abbahagyását. A pa- rasztok fenyegető magatartása következtében az ügyvéd kénytelen volt elállani a további árveréstől, az izgatott hangulat azonban csak nehezen csendesedett le.

— CRISAN VOLT ALMINISZTER ISMÉT KIHALLGATTA A BRASSÓI VIZSGÁLÓBÍRÓ. Ma ismét megjelent Crisan volt alminiszter a brassói vizs- gálóbíró előtt egy pótkihallgatásra. Em- lékezetes, hogy Crisan Györgyöt első kihallgatása után azonnal előzetes letar- tóztatásba helyezték és két nap múlva helyezték szabadlábra. A mai kihallga- tásán szembesítették Crisan Györgyöt a letartóztatásban levő Josif volt bank- igazgatóval. Erről a kihallgatásról sem- mi sem szivárgott ki.

— A PÁLYÁOR ÉBERSÉGE MEGAKADA- LYOZOTT EGY VASUTI MERÉNYLETET. Bukarestből jelentik: Balcsik és Uj-Szulica között Nedopaca vasuti pályáor észrevette, hogy ismeretlen tettesek egy kis szakaszon felszedték a vasuti sineket, bizonyára azzal a céllal, hogy kisiklást idézzenek elő. Az ór jelentésére azonnal munkaszünetet szál- lalt ki a megrongált pályateszhez és a sineket vissza- szerelte eredeti helyzetükbe.

— PREPARÁLT EMBERI SZIV A TEME- TŐBEN. Kölnből jelentik: A neukölni teme- tőben hétfőn délelőtt egy sirhalmon a teme- tő látogatói egy lepecsételt üvegben prepa- rált emberi szívet találtak. Kiderült, hogy az üvegben egy 1926-ban elhunyt nőnek a szíve van, amit kísérleti célokra a berlini bakte- riológiai intézetnek adta át annakidején. Azt még egyelőre nem tudták megállapítani, hogy a szív miképpen került a temetőbe.

— ÚJVIDÉK MELLETT MILLIÓKAT ÉRŐ BRILLIÁNSOKAT LOPTAK EGY BRAZILIAI MILLIOMOSTÓL. Belgrád- ból jelentik: Devisa braziliai bankigazgató aki feleségével együtt Jugoszláviában tett utazást, feljelentést tett az újvidéki rendőrségen, hogy a vonaton ellopták ké- zításkáját, amelyben milliókat érő brilli- ánsok voltak. Néhány órával a feljelen- tés után a zentai Unió bankban megje- lent egy Grabener nevű gyanús fiatal- ember, aki 20 fontos bankjegyet akart beváltani. A banktisztviselő igen helyes

becsülni azt a fenyegető veszedelmet, hogy a leszerelési konferencia meghiusulása esetén Európa belehull a bolsevizmus ör- vényébe.

A német jobboldali ellenzék vezérei csütörtökön értekezletet tartottak Ber- linben. A gyűlésen megjelent Hitler és Hugenberg is. Határozati javaslatukban a német jobboldal vezérei kijelentették hogy

új harcot kezdenek a mai rendszer el- len, amely nem akar szakítani a jövő- tételi teljesítések elvével.

A Hoover-terv lényegében nem egyéb, mint az eddigi politika folytatása lep- lezett formában. A nemzeti ellenzék azonban egyesült erővel indul harcba s addig nem nyugszik, amíg meg nem bukattja a teljesítési politikát.

szimattal rendőrré küldött és Grabenert megmozdította. Zsebeiben a braziliai mil- liomos briliánsainak egy részét megtalál- ták, mert az élelmes fiatalember a zsák- mány java részén már tudott.

— A BOXOLÓ VILÁGBAJNOK RADIO- REKORDJA. Londonból jelentik: Max Schmeling, a nehézsúlyú boxolás világbajno- ka, aki nemrég nagy győzelmet aratott az amerikai Stribling felett, az egyik amerikai rádióadóállomáson tizenöt perces rádióelő- adást tartott, amelyért 4500 dollárt, azaz per- cenként 300 dollár tiszteletdíjat kapott. Ez az összeg rekordot jelent a rádióhonoráriumok terén.

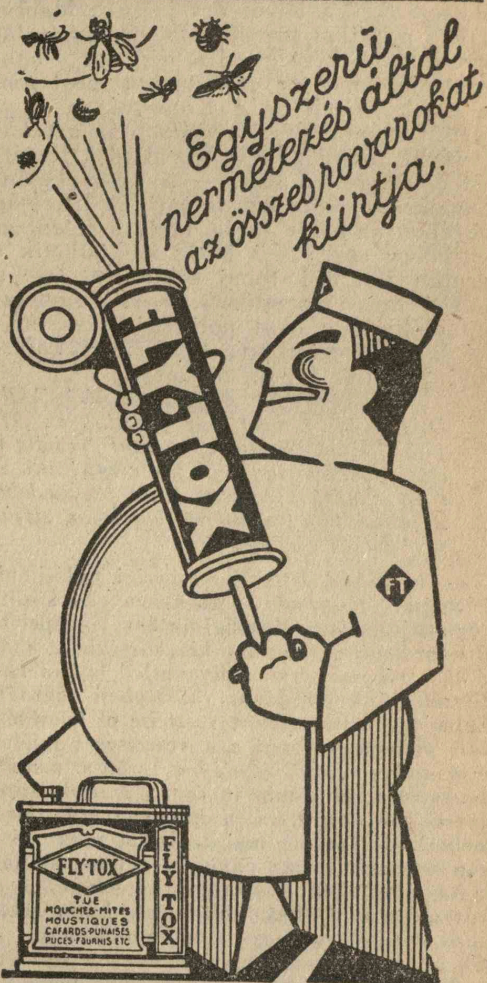
— TEMESVARI HIREK. Tudósítónk jelen- ti: Ma délben ismeretlen tettesek behatoltak a Meteor-irógépüzletbe és onnan huszonöt- ezer lej készpénzt, valamint számos arany tollhegyet elloptak. A nyomozás megindult.

— A rendőrség lefoglalta az itteni kommu- nisták „Uj Szikra” című lapját, szerkesztő- jét, Bíró Józsefet pedig előállította. Kihall- gatása folyik. — Temesvár városa 1200 köb- méter fára árlejtést hirdetett, amit jóváha- gyás végett a bukaresti bizottsághoz terjesztett be. A bukaresti bizottság azután, a város megkérdése nélkül, az egyik regáti cég kezére játszotta a közszállítást. Ez a cég most leszállított 200 köbmétert, az átvételnél azonban kiderült, hogy korhadt, használha- tatlan árut akart rásózni a temesváriakra. A város gyűzőkönyvet vett fel az esetről és a fát nem fogadta el.

— NEMETORSZÁGBAN NEM LESZNEK RENDES HADGYAKORLATOK AZ IDÉN. Berlinből jelentik: A német kormány elhatá- rozta, hogy az ország súlyos pénzügyi hely- zetére való tekintettel, ebben az évben elma- radnak a szokásos nagy őszi hadgyakorlatok. Ehelyett csupán kisebb gyakorlatok lesznek, amelyet minden ezred a saját garnizonjának a közelében, külön-külön fog megtartani.

— HELYREIGAZÍTÓ NYILATKOZATOT hozott a posta. Bár az efajta írásmű min- dig vörös posztó a szerkesztőség szemében, ez esetben a legnagyobb örömmel és készséggel adjuk át a nyomdafestéknek a nyilatkozatot, hogy ezzel is egyengessük az igazság nem mindig rózsákkal szegélyezett útját. Néhány nappal ezelőtt marosvásárhelyi tudósítónk jelentése alapján furcsa pedagógiai botrány- ról számoltunk be. Erre érkezett most a hely- reigazítás. Közreadjuk és mossuk kezeinket. A nyilatkozat így hangzik: „Tisztelt Igazgató Ur! A B. L. 1931. július 5-iki számában „A tanár ur randevut akart zsarolni a diák édes- anyjától” címmel egy tartalmilag, mint for- mailag személyemet sértő cikkükre, — bár a nevemet nem említi, — van szerencsém a kö- vetkezők közlését kérni: 1. A szóban forgó diák igen gyenge tanuló. Mint ismétlődő került hozzánk a blaji liceumból s így is 5 és 6 közt mozognak az osztályzatai. 2. A legrosszabb jegyeket az I. és II. évharmadban kapta, a mikor én még nem is ismertem az édesany- ját. 3. Az anket provokálása politikai hajszá, amelynek okait fejtegetni céltalan és hossza- dalmas volna. A vádak valótlanúságáról Bu- jor inspektor ur is meggyőződött. 4. Legin- kább sajnálatraemlélt az, hogy egy hölgy ilyen szerepre vállalkozik. En pedig a hölgy- re vonatkozólag lovagiasságból nem nyilat- kozom. 5. Ami a fiútanukat illeti, akik a nyit- tott ablak alatt állítólag tanui voltak ajánla- taimnak, csak ennyit szeretnék megjegyezni: Naivság azt hinni, hogy én olyan ügyetlen lennék és szívügyeket tanuk jelenlétében tárgyalok meg. 6. Az ügyben különben meg- tettem a szükséges lépéseket úgy felettes is- kolai hatóságomnál, mint a bíróságnál. Ma- rosvásárhely, 1931. július 7. Kiváló tisztelet- tel: Professor Arthur Dupont.

★ DR. SUCIU ARON, volt vármegyei pre- fekt, ügyvédi irodáját Brassó, Kapu-utca 20 szám alól Rezsőkörút 8. sz. alá, (a Mesota li- ceum mellett) helyezte át.

FLY-TOX

Kapható: Gyógyszertárakban,
droguériákban, illatszertárakban, stb.
Főlerakat
Str. Plantelor 26, Tel. 342/93. București.

Tanuló

kerestetik azonnali belépésre.
Julius Nedoma
Brassó, Kapu-utca 13. sz. alatt

Megmenekül

egy kínos operációtól, ha

Haedensat

használ, amely az aranyér- nek egyetlen biztos ellen- szere. Nem reklám, nem ámtás, egyetlen próba meg- győzi Önt erről. Több ezer elismerő levél.

Kapható minden gyógyszer- tárbán.

Romániai vezérképvislet:

ROYAL-drogéria
M. Rózsa R. T., Cluj

Indítás: csak **VARTA**
akkumulátorral biztos!

Gyárhelyiség

világos, cca 400 m² tőrfogatu, a Gyár-utcában, raktárnak is meg- felel, iparvágány összeköttetéssel, villamos ipari áram bevezetve bér- beadó. Közlebbi felvilágosítással

Fromm Márton és Fiai r. t.
BRASSÓ. (Hátulsó-utca 84) szolgál.

Ruhákat vegyileg fest, tisztít: **CZINK, CLUJ.** Postaküldeményeknél 20% engedmény.

— A CSENDŐRSÉG MINT POLITIKAI SZERV KITÜNŐEN MŰKÖDIK. Dáváról jelentik: A csendőrségnek politikai szervezetté való előléptetése, hogy mit eredményezett, azt a két alábbi csendőrségi jelentés híven vissza tükrözi. Így a harói órs jelenti: Maniunak a politikai térről való visszavonulásaival Haró községben a nép azt hangoztatja, hogy az erdélyiek most senki se képviseli és a Kolozsváron megtartott nemeztipári gyűlésen is azt határozták, hogy Erdély elszakad a Regától és független lesz. — A pusztakaláni csendőrség pedig ezt jelenti: A lakosság körében az a hír járja, hogy a jelenlegi kormány csak 2-3 hétig működhetik a kezután jön a katonai diktatura. Ime a buzgó falusi csendőrök, mert Argetoianu előléptette őket politikai tényezőkké, kötelességüknek tartják a koremai jósálatok felszervirozását.

— ÉRTESÍTÉS AZ „IFJUSÁG” GARDAJÁNAK. Amint már jeleztük, az „Ifjuság” című rovatunk ezentúl mindig a csüörtörtéki számunkban fog megjelenni. A most elmaradt rovatot tehát legközelebb a július 16-iki számban kapja az „Ifjuság” lelkes gárdája.

— BÁNSÁGI HIREK. Bánsági tudósítónk jelentése: Megrendítő körülmények között végrehajtott öngyilkosság történt tegnapelőtt Román-Bencsek bánsági kis községben, ahol a háza udvarán levő mély kútból holtan halászták ki Lupu János községbeli gazdát. Lupu egy héttel azelőtt vesztette el feleségét, akit nagyon szeretett s a veszteséget túlnéni nem tudva, öngyilkosságra szánta magát. Tegnapelőtt este, miután árván maradt apró gyermekeit lefektette, a háza udvarán levő mély kúba vetette magát. Tetőt csak másnap fedezték fel az eltűnését gyanúsak találó szomszédok, akik rövid keresés után a kút mélyén akadtak holttestére. Lupu több apró gyermeket hagyott teljes árvaságra, a kik iránt az egész környéken nagy a részvét. — Denta község határában állatiás merényletet követett el egy kilencéves kis leány elden Bratu Stoian falubeli béréslegény. Az emberi érzéseiből kivetkőzött bérés a kis leányt a falu határában elterülő kukoricásba csalta, ahol a segítségért gyanúsakul sikoltozó gyermekek erőszakot követett el. Bratu Stoian a csendőrség letartóztatja és átadta az ügyészség fogházának. — Rég nem tapasztalt borzalmak érejk zivatar dühöngött

Máriaföld bánsági község határában, ahol közel egy negyed óráig tartó hatalmas jégverés zúdult az egész vidékre. A helyenként mogyorószem nagyságu jég a főleg borter-melő vidék gyönyörű szőlőtermését teljesen tönkre verte. A Máriaföld község határában okozott kárt hozzávetőlegesen 25 millió lejre becsülik.

— IDŐJÁRÁSJELENTÉS. Budapestről táviratozzák: A Meteorológiai Intézet jelentése szerint nyugati légáramlással, mérsékelt meleg, felhősebb idő várható.

— TIZEZER HOLDON PUSZTÍTOTTAK A SÁSKÁK CSONGRÁD-MEGYÉBEN. Szentestől jelentik: Csongrád-vármegye közigazgatási ülésén az alispán beszámolt a megyei sáskajárásról. A jelentés megállapítja, hogy a megyében tízezer holdon elpusztították a termést a sáskák és egyéb gabonaféreg. A károsult gazdák a kormánytól kérnek segítséget.

— SCHWARTZ HERMANN. A HITVESGYILKOS, MEGHALT A BÖRTÖNBEN. Bukarestből jelentik: Schwartz Hermann, aki feleségét, Guttman Dávid nevű inasa segítségével meggyilkolta s emiatt életfogytiglani kényszermunkára volt ítélve, a doftanai börtönben meghalt. A kegyelmi dekrétum, amely büntetését 18 évi kényszermunkára szállította le, misem változtatott az eredeti büntetésen.

— A SÓFALVIÁKERT! Legújabbban a következő adományok folytak be: Neuhauser Ármín igazgató, Borszék, 100 lej, Julius v. Pitrolf, Egeres, 20 lej, Székely László, Alvincz, 100 lej. 159. sz. lapunkban kimutatva 20.695 lej, a mai kimutatásunkban 220 lej. Eddgi gyűjtésünk össze: 20.915 lej.

— LEÁNYÁVAL EGYÜTT MEGGYILKOLTAK EGY NYOLCVANÉVES ÖREG ASZONYT. Bánsági tudósítónk jelenti: Borzalmas kegyetlenséggel végrehajtott kettős gyilkosságot fedeztek fel Győr, bánsági község lakosai. A falu egyik legjobb módu lakója volt egy özvegy Müllerné nevű nyolcvanéves özvegy asszony, aki ugyancsak özvegyi sorsban élő leányával, egy ötvenéves felüli asszonnyal lakott együtt. A két asszonyt a múlt héten már napokon át nem látták a szomszédok, akiknek feltűnt a dolog, és gyanút fogva, többen Müllerekhez indultak. — A házba benyitó szomszédoknak borzalmak látvány tárult szemük elé az egyik szobában, ahol mindkét asszonyt halva találták fekvőhelyén. A hatósági kiszállás során megállapítást nyert, hogy a halál már két nappal előbb következett be és, hogy a két magánosan éldegélő

asszony rablógyilkosságnak esett áldozatul. — A gyilkosok, a nyomozás megállapítása szerint, még napközben lopózkodtak be özvegy Müllerné házába, ahol elrejtőzve, várakoztak, amíg a két asszony lefekszik és elalszik. A gyilkosok aztán özvegy Müllernének alvása közben hurkot vetettek a nyakába és a különben is nagyon süket öreg asszonyt álmában megfojtották, a fiatalabb asszonyt a koponyáját pedig csákánnyal zúzták szét. A borzalmak gyilkosság tettesei után, akik a véres munka végrehajtása után, minden nyom hátrahagyása nélkül tűntek el, a csendőrség a legnagyobb szigorral indította meg a nyomozást.

— MEGTALÁLTAK NEWTON HÁZTARTÁSI FELJEGYZÉSEIT. Londonból jelentik: De Vilamil ezredes, híres angol régész felfedezte Newton könyvtárjegyzékét, feljegyzéseit és házi leltárát. Az utóbbi oly pontos, hogy Newton egész házának berendezését, beleértve a konyha felszerelését is, a legapróbb részletekig rekonstruálni lehetne. Az összes szobák kárpitozása biborvörös volt, ugyanilyen színűek voltak ágynak selyemfüggönyei is. Kiténik az is, hogy a tudós itala az almabor volt és minden reggel csokoládét ivott. Newton vagyona egy részét a hírhedt „Déli tengeri vállalat” részvényeibe fektette, amelyeket egy időben óriási nyereséggel adhatott volna el s ezt azért nem tette, mert nem tartotta volna tisztességesnek a nyeresékedést. Midőn később bankárak, Flouquier a részvényeknek más papírokra való kicserélésére utasította, a Tudományos Akadémia elnöke, aki e tranzakcióról tudomást szerzett, szomorúan jegyezte meg, hogy „még a legnagyobb zsenit is befolyásolhatja a nyeresékedési vágy.” Az elnök mindent elkövetett, hogy a művellet hirtét titokban tartsák, nehogy az diszkreditálja az akadémiát.

— CSECSEMŐT TALÁLTAK EGY BUKARESTI HÁZ ELŐTT. Bukarestből jelentik: Tegnap reggel a járókelők a Str. Nicolae Bălcescu 45. számú ház előtt egy fingermeket találtak. A kisbaba mindössze hat hónapos. A rendőrség a kisdedit a talált gyermekek menhelyén helyezte el.

— NYUGALOMBA VONULT EURÓPA LEGILLUSZTRISABB VASUTI KALAUZA. Londonból jelentik: Charles Hill, az angol nyugati vaspálya kalauza, aki a napokban vonult nyugalomba, huszonnégy éven át utazott mindennap Anglia leggyorsabb vonatán, a „Cornish Riviera Express”-en, amely London és Penzance között közlekedik. Ez idő alatt közel két millió mérföld utat tett meg

A BERETVAPENGE
VILÁGHÍRŰ MEM DE LUXE KAPNATO
VEZÉRKÉPVISELET: M. MARGULIUS, BUCURESTI, SMARDAN 4.

és körülbelül három millió menetjegyet lyukasztott át. Gyakori utasai közé tartozott a királyi család több tagja, köztük a walesi herceg, aki állandóan az ő vonatán utazott, amidőn a dartmouthi tengerészeti akadémia hallgatója volt. Viktória királyné temetése alkalmával a windsori vonaton őt uralkodót szolgált ki, még pedig Edward királyt, a német császárt, az olasz, a spanyol és portugál királyt. Ez a kalauz bizonyára meg fogja kapni a nyugdíját.

— BUKARESTIEK, JÓ LESZ BECSUKNI AZ ABLAKOT. Bukarestből jelentik: Fmil Strominger Str. Olteni 3. száma alatti lakásának nyitott ablakán keresztül, ismeretlen tettes egy nyári ruhát és némi pénzt, valamint egy vasuti bérletet lopott el.

— GYÓGYSZERTARI SZOLGALAT BRASSÓBAN. 1931. évi július hó 11-étől július hó 26-áig a következő gyógyszerárak látják el a vásárnapi, éjjeli és déli szolgálatot: Salamon M. „Szentgyörgy” gyógyszerátára, Belváros, Károly király-utca 43. sz. (volt Kapu-utca 51.) és E. Kugler „Hygiea” gyógyszerátára, Brassó, Hosszu-utca 81. szám.

★ BIKSZAD GYÓGYFÜRDŐ, Erdély Karlsbadja, a hurutosok Mekkája, nyitva június 1-től. Ivó-kura, szénsavas fürdők, hidegvíz gyógyintézet, inhalatorium és strandfürdők. Állandó fürdő-orvos, vasut, posta, távirda helyben. — Elsőrendű diétás konyha, napi pensio 160 lej. — Orth. izr.-nak kóser vendéglő. Prospektust díjtalanul küld a fürdőigazgatóság, Baia-Bicsad, jud. Satmar.

— ELŐFIZETŐINK kisérik figyelemmel a címkéjükön feltüntetett lejáratot. A lap zavartalan expedálása érdekében gondoskodnak idejében a lejárt előfizetés megújításáról s ha akár póstán, akár megbízottunk útján megújították az előfizetést, figyeljük meg, hogy 8 napon belül az új lejárát szerepel-e a címkén. Ellenkező esetben közvetlenül a kiadóhivatalban kell reklamálni.

Keleti levelek

29.

Irja: Baktay Ervin

„Jézus sirja” Indiában

Mikor nyugatibeti utamon Leh-be Ladák (Nyugati Tibet) fővárosába érkeztem, természetesen nem mulasztottam el, hogy az ugynevezett „Ismeretlen Evangélium” felől is kérdezősködjem.

Tudnivaló ugyanis, hogy ezelőtt vagy harminc-harmincöt évvel egy orosz utazó, névszerint Notovics, azzal lepte meg a világot, hogy — állítása szerint — Himisz Gompában, egy nyugatibeti lámakolostorban felfedezte Jézus „hiteles” élettörténetének szanszkrit- és tibetnyelvű kéziratát. Le is fordította ezt az „Ismeretlen Evangelium”-ot, amely annakidején meglehetősen port vert fel. Magyarul is megjelent ez a mű kb. 8-10 évvel ezelőtt, az azóta elhunyt dr. György János fordításában és kiadásában. Nehai tudósunkat sokan ismerték Budapesten: furcsa külön ember volt, aki télen-nyáron meztláb és kalap nélkül rőtta az utcákat. Külföldi egyetemeken tanult, tökéletesen birta az angol nyelvet, és ha szegényt nem hajtja bizarr végtelkebe, különre természet, ismereteinél és tehetségénél fogva sok értékeset produkálhatott volna. De szegény György János ama lelkes rajongók közé tartozott, akik nagy hittel vetik magukat vallásos vonatkozású tanulmányokba, de ezt kellő kritika nélkül teszik. Így tette magáévá Notovics „felfedezésének” következtetéseit és több más naiv emberrel együtt szentül hitte, hogy az „Ismeretlen Evangelium” valóban Jézus igazi élettörténetét tartalmazza. Nem vett tudomást a mű tudományos kritikájáról, amely bebizonnyította, hogy az „Ismeretlen Evange-

lium” nem egyéb Notovics mester ügyes koholmányánál.

Már 1895-ben Ladákban járt I. A. Douglas, az ágrai Government College professzora és az „Ismeretlen Evangelium” után nyomozott. Az eredmény úgy ütött ki, hogy a himiszi lámakolostor főpátja ünneplésen kijelentette, hogy Notovics, bár 1888-ban három héttig Himiszben tartózkodott, ott sohasem talált semmiféle Jézusra vonatkozó kéziratot; de ha talált is volna, akkor sem fordíthatta le, mivel sem szanszkritul, sem tibetül nem tudott. Douglas professzor erről jegyzőkönyvet vett fel, a melyet a főláma aláírásával hitelesített. — Ujabbban a neves olasz kutató, F. de Filippi, foglalkozott a kérdéssel középázsiai expedíciója alkalmával (1913), de az ő nyomozása is csak azt igazolta, hogy Notovics irodalmi szélhámosságot követett el. E két komoly tudós állításával szemben csak Prof. Roerich, egy nagy amerikai műkereskedés megbízottja állítja, hogy mikor 1924-ben Ladákban járt, valóban látta az „Ismeretlen Evangelium”-ot a himiszi lámakolostorban.

Nézetem szerint elég elolvasni Jézus állítólagosan „hiteles” életrajzát, hogy a komoly kritikával rendelkező olvasó helyes véleményt alkothasson róla. Lapos, erkölcsösödő, közhelyek, unalmas, jelentéktelen vallásos frázis, gyűjteménye az egész; úgyhogy ha valóban ez volna Jézus „igazi” élete és tanítása, akkor kétszeresen halásak lehetünk a négy evangélistának, amiért az Ujszövetség evangéliumait kikoholták, hiszen ezeknek bármelyik sora mé-

lyebb, felségesebb, megrázóbb erejű örökigazságokat nyilatkoztak ki, mint az „Ismeretlen Evangelium” egész szürke szóarádata!

Mindaméltt utánajártam a dolognak Leh-ben és igen érdekes dolgokat tudtam meg.

Bemutattak Gulám Muhamed urnak, egy előkelő megjelenésű öreg muzulmán, aki Kasmir állam tisztviselője Ladákban. Az öreg mohamedán meghívott teára és elbeszélte, hogy az „Ismeretlen Evangelium” valóban létezik és egy barátja birtokába került. Elhallgattam véleményemet, hogy a kolostor főlamája aligha adta volna ki kezéből a nagy port felvert, sokat vitatott kéziratot, ha ez csakugyan létezett volna. Gulám Mohamed fantasztikus magyarázatot adott a könyv eltűnéséről. Szerinte Nizám-ud-Din, aki azelőtt postamester volt Leh-ben, vette át a könyvet a lámakolostor akkori főpátjától, 1910 körül. Gulám Mohamed levelet is kapott a volt postamesteről, aki időközben Indiába költözött; Nizám-ud-Din azt írta levelében, hogy a kérdéses könyv valóban birtokában van. Később átadta a könyvet egy Aziz-ud-Din Khán nevű barátjának, aki 1924-ben meghalt az indiai Dehra Dun-ban. A hagyatékában talált könyvet, egyéb ingóságokkal együtt eladták ismeretlen személyeknek. Így veszett nyoma az „Ismeretlen Evangelium”-nak Gulám Muhamed szerint.

Az egészben az a legérdekesebb, hogy ha a könyv már 1910-ben nem volt a himiszi kolostorban, akkor Prof. Roerich sem láthatta ott 1924-ben! Vagy megfordítva. Szóval csupa ellentmondás, csürés-csavarás és fantasztikum fűződik a könyvhöz.

Később aztán rájöttem, honnan eredhetett a Notovics-féle felfedezés gondolata és mi lehetett az „Ismeretlen Evangelium” szenzációjának az alapja. Maga az öreg Gulám Muhamed vezetett rá a dolog nyitjára, bár szándéka inkább az volt, hogy meggyőzzön a könyv létezéséről.

Gulám Muhamed révén megismerkedtem egy rendkívül érdekes muzulmán szektával, az ugynevezett Ahmedi vagy Kadiani nevű felekezettel, amelynek az öreg kasmiri is hívő tagja volt. Ez a különös szekta Jézust imádja, akit ellentétben a többi muzulmán, Isten legnagyobb prófétájának és Messiásának tart. Hitük alapja egy régi írás, amelyet az afghánisztáni Kemál-ud-Din irt. „Ekmál-ud-Din” (A vallás beteljesedése) a mű címe. Az áll benne, hogy Jézus nem halt meg a kereszten, hanem tanítványai mint tetszhalottat vették le

és egy csodatévő balzsammal életre dörszölték. Jézus ezután — az „Ekmál-ud-Din” szerint — elmenekült Judeából és Perzsián át Kabulba, Afghánisztánba ment, majd onnan Kásgarba (Keleti Turkesztán) vándorolt, édesanyjával, Máriával együtt, aki Jange Hisszár-ban meghalt. Sirját mai napig is tisztelik ott Makbara-i-Murjam (Mária sirja) néven. Jézus aztán Ladákba (Nyugati Tibet) ment, majd végül Kasmirba tért, amely nek fővárosában, Szrinagar-ban el is hunyt. Sirja, melyet Nabi-o-Makbarának (A Próféta sirja), vagy Makbara-i-Iszának (Jézus sirja) neveznek, ott látható mai napig is.

CÉGÜNK FENNÁLLÁSÁNAK

25 ÉVES

JUBILEUMA ALKALMÁVAL, VEVŐINKNEK EBBEN AZ ÉVBEN, AZ EDDIGINEL IS NAGYOBB KEDVEZMÉNYEKET NYUJTJUK!

SZÉKELY ÉS RÉTI

ERDÉLYRÉSZI

BUTORGYÁR RT.

MAROSVASÁRHELY

FÜÖKÖK:

BUKAREST BRASSÓ NAGYSZEBEN

KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK! GARANTÁLT MINŐSÉG! SENZÁCIÓS ÁRAK!

Modern konyhában a Red-Star petroleum főzőkészüléket használják.

Az amerikai The Detroit Vapor Stove Company Detroit Michigan U. S. A. gyártmánya.

Bél nélkül

Nyomás nélkül!

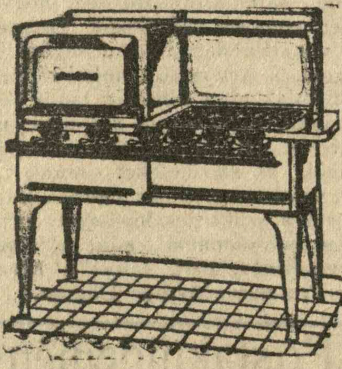
70% megtakarítás

A RED-STAR már néhány hónap alatt fizetődik ki, a nagy tüzelőanyag-megtakarítás által Bárki által könnyen kezelhető A RED-STAR főz, süt bármilyen ételt. A RED-STAR nem szorul javításokra vagy állandó alkatrész kicserélésekre.

Látogassa meg sürgősen a „Menajul Modern”

„FERROMANA” S. A. R.

Bukarest, Cal. Victoriei 71.

Közgazdaság

Összeomlás fenyegeti a pénzügyi adminisztrációt

Fölbomlik a rend az erdélyi adóhivatalokban

A protekció legyőzi a szakértelmet, a francia rendszer fölforgatja a könyvelés gyorsaságát és panamás nyomtatványok fokozzák a zavart

Szatmár, július 10.

Az ország egész pénzügyi adminisztrációjának könyvelési rendszerét megváltoztatták néhány héttel ezelőtt és már akkor megírtuk, hogy nagyon nagy baj lesz az új rendszerrel, amely a francia módszert vezette be nálunk, illetve mivel csupán azt, a hozzávaló szakemberek és precíz nyomtatványok nélkül. A jóslatunk — nagyon félő — sokkal hamarabb bevalik, mint várható volt és már mutatkoznak is a tünetei annak, hogy kezd megülni a khaosz a pénzügyi adminisztráció.

A bajok ott ütköznek ki legelsőben, hogy az új könyvelési rendszer mellett az állami adóhivatalokban sokkal lassabb lett a munka, mint a régi rendszer mellett volt. Kétszáz tétellel könnyen megbirkózott egy nap egy-egy adóhivatalnok a régi rendszer mellett. Jöttek az új nyomtatványok, a kopirpapírral, kétfős másolatokkal való könyvelések, a szakértelmet fokozottabban igénylő bankrendszerű ügykezelés és ezzel legfeljebb harmadik tételt tudnak ugyanannyi idő alatt elvégezni a hivatalnokok. Már tudniillik azok a hivatalnokok, akik értik a dolgukat. Mert tömegével futkároznak, grassálnak a hivatalokban az olyan adóhivatalnokok, akiket minden szakképzettség nélkül, protekcióval dugtak be ezekbe a hivatalokba, megnyomortva velük az egész pénzügyi adminisztrációt.

A mostani kormány pénzügyminisztere alatt fokozottabb mértékben grassál a protekció és a tudatlanok valószínűleg megülik az adóhivatalokat, melyekből csaknem teljesen kiűldözték már a régi, képzett tisztviselőket és helyükbe alig néhány elemi osztályt végzett embereket tiltettek. Olyan állásokat, amelyek betöltéséhez azelőtt az értelesség kívül államszámviteli vizsga és évekig tartó gyakorlat kellett, ma protekcióval elfoglalják teljesen műveletlen és járatlan fiatal emberek, akiknek nincs más jogcímük, emez állások betöltésére, mint hogy politikai szolgálókat tettek, vagy kedvező rokoni kapcsolataik vannak. Hogy ezek a fiatal emberek nem tudják tisztességesen látni hivatalukat, azon még csak csodálkozni sem lehet. Legfeljebb megbotránkozni amiatt a lelkiismeretlenség miatt, amellyel fontos pozíciókba éretlen és tudatlan ifjakat ültettek.

Másik része ennek az egész kavarnak, hogy ezek a fiatalok, kik képtelen hatalmat kaptak kezükbe, a napok nagyrészt munkahelyi politizálással töltik és felborítják a hivatalok nyugalmát. Csak a szatmári adóhivatalban mostanában történő dolgokra mutatunk rá a dolgok illusztrálására. Ennél az adóhivatalnál véletlenül van néhány zakképzett régi tisztviselő, akiket minden sovén mesterkedés sem tudott kiemelni az állásukból, mert rajtuk nyugszik az egész adminisztráció. Ennek a hivatalnak élén olyan regáti román adófőnök áll, akinek megvan a kvalifikációja is, a mukakészsége is, hogy a hivatal vezetését kifogásolatlannal lássa el. Pedig nehéz a helyzete, mert egy csapat tudatlan és képzettség nélkül való protekciós hivatalnokot ebbe az állami adóhivatalba is bedugtak. Ezek a fiatalok egynémelyike dolog helyett azon mesterkedik, hogy napról napra folytatja intrikáit a főnök és a tisztviselők ellen.

ciálásokkal foglalkoztatja a fölttös hatóságokat és valóságos szponázst vezetnek be a hivatali munkába.

És az erdélyi adóhivatalok legfőbbjénél ugyanilyen állapotok uralkodnak. Ezeket az állapotokat csak komplikálja és nehezíti az, hogy az új rendszerhez szükséges új nyomtatványok legfőbbje hibás. Valahol nagy panama történthetett a nyomtatványok készítésénél, vagy pedig a mintákat ügyetlenül és lelkiismeretlenül adták ki és így történthetett meg az, hogy a másolatokkal való könyvelésre épített rendszerrel a nyomtatványok rubrikái nem fedik egymást és percekig kell küzdelemnek a hivatalnokoknak minden tétel be- könyvelésénél.

Olyan lassan, annyi komédiával és pepecseléssel megy a munka az állami adóhivataloknál, hogy egyre több és több munka fog elmaradni és egyszerre előnti majd az egész pénzügyi adminisztrációt a restancia. A bajok már kezdenek is mutatkozni, mert máris gyakoriak az olyan esetek, amikor a felektől több adót követelnek, mint amennyi-

nyivel tartoznak és amikor az adózó panaszkodik, követelőzik, csak órákig tartó keresgélés, kutatás után jönnek rá, ha ugyan rájönnek, a hibára. De az ilyen hibakeresés csak akkor van, ha a fél erősen követeli a maga igazát. A sok szegényebb ember, akinek mindegyike fél is az adóhivataloktól, még beszélni sem igen tud velük, az szó nélkül fizeti, amíg bírja, azt az összeget, amit a mostani gyatra adminisztráció mellett kimutatnak a terhére.

Elképzelhető, hogy milyen keserves és illeggyakrabban céltalan munkát igényelnek ilyen körülmények között az egyeztetések, a főkönyvi lezárások, a havi záratok és egyéb adóhivatali munkák, amelyeknek eredményeképpen banira stimmelnie kellene az egész komplikált könyvelésnek. Ismételt és hangsúlyozottan megfőszoljuk, hogy nem fognak stimmelni, amíg a kormány nem stimmelnek és akkor önti el majd a zavar az egész pénzügyi adminisztrációt amikor az egész személyzet a hibakeresésekkel bibelődik majd.

k. l.

Kiürült a cseh állampénztár

Prága, július 10.

A kiürült cseh állampénztár megtöltésére a pénzügyminiszter javaslatot terjesztett be a jövedelemadó, a gyufaadó felemeléséről, a kávé és tea vámjának növeléséről, valamint a dohány-neműek megdrágításáról. Ezenkívül javasolja a pénzügyminiszter a katonamentességi adó és az aggregényadó bevezetését.

Tönkrement Magyarország legnagyobb épületfa-cége

Kaposvár, július 10.

Az itteni törvényszék tegnap megnyitotta a csődöt Ring Lipót és fia országos hírvé épületfa és építkezési anyagkereskedési cég ellen, amely a legnagyobb hasonló cége volt Magyarországnak és számos fiálálával rendelkezett. A Ring-cég, az épületfa kereskedésen kívül, 8500 holdon bérgazdaságot is folytatott. Aktivái 1.694.000 pengőt, passzívái 1.961.000 pengőt tesznek ki. A negyven év óta fennálló cég csődbejutása ország-szerte óriási feltűnést keltett.

JULIUS 20:

Az osztrák-német vámunió tárgyalása Hágában

Bécs, július 10.

A hágai nemzetközi döntőbíróóság július 20-án megkezdte a német-osztrák vámunió ügyének szóbeli tárgyalását. Az osztrák kormány képviselőiben dr. Kaufmann bonni jogakadémiai és dr. Hans Perl bécsi egyetemi tanár jelennek meg Hágában. Ausztrián kívül Németország, Franciaország, Olaszország és Cseh szlovákia képviseltetik magukat a tárgyaláson, míg Anglia érdektelen félnek nyilatkozta magát.

A hágai tárgyalás csak a kormány-megbizottak megbeszéléseinek tartamára lesz nyilvános, a továbbiakban zárt tárgyalás lesz. A döntést sem hozzák nyilvánosságra, miután a kérdést a Népszövetség terjesztette a nemzetközi törvényszék elé és így ítéletét először a Népszövetségnek kézbesítik.

3-ról 6 pengőre emelik a magyar boletta árát

Budapest, július 10.

A kormány ma kiadta az új zabonarendeleletet, amely a boletta árát hat pengőre emeli fel. A boletta felemelését a gazdaközönség nehéz helyzetével indokolják, miután a tavalyi bolettaár nem bizonyult elégségesnek a rentabilis termelés szempontjából. Míg ugyanis a tavalyi hárompengős bolettaár a bérgazdaságoknál kizárólag a bérlő kapta, most majd három pengőt kap a bérlő és ugyanennyit a bérbeadó. A kormány gondoskodni kíván arról is, hogy a bolettaemelkedés folytán a szegény néposztályok ne szenvedjenek hátrányt és megfelelő jövedelmű kenyer álljon a szegény emberek rendelkezésére az eddigi áron.

Kinek van joga razziazni az üzletekben?

Kolozsvár, július 10.

A kereskedelmi és iparkamara vezetősége átiratot intézett a rendőrség és csendőrközökhöz, amelyeknek tudomására adja, hogy az utóbbi időben számos panasz érkezett a rendőrség és csendőrközökhöz által tartott kihágási razziaik ellen. Az átirat megállapítja, hogy ilyen razziaikat tulajdonképpen csak a pénzügyi hatóságoknak volna jogukban tartani, de ha már a csendőrközökhöz és rendőrséghez tartják, akkor is mindenképpen csak a rendőrség és csendőrközökhöz és nem közlegényeknek, akik ilyen megbízásokban nem is tudnak kellőképpen eljárni. Az iparkamara kéri a hatóságokat, oktassák ki legénységüket s egyidejűleg magasabb fórumnál való instanciát helyez kilátásba.

Nagyvárad az adóinak csak 20 százalékát tudta megfizetni

Nagyvárad, július 10.

Az itteni pénzügyigazgatóság kimutatása szerint Nagyváradon 1931 első felében az adóknak csak husz százalékát sikerült behajtani. Tavaly ugyanebben az időben még az adók negyven százalékát lehetett inkasszálni. A csökkenést természetesen nem az adófizetők ellenállása, hanem a bekövetkezett nagymértékű leszegényedés okozta.

Antinevralgic

DR NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, migrén idegzsákák stb ellen. Csakis eredeti csomagolásban árusítják. Minden dobozban az orvos jelzésével ellátott 2 kapszula (osztályban) van.

Kapható:

gyógyszertárakban és drogériákban. Szf 17171

A németországi üzemek a Birodalmi Bankért

Berlin, július hó 10.

A Birodalmi Bank számára nyújtott német bankközi jótállást Hindenburgnak egy ma megjelent szükségrendelet törvényes formába öltözteti. A rendelet felszólítja az összes német üzemeket, amelyeknek vagyona az ötmillió márkát meghaladja, hogy kötelesek résztvenni a Birodalmi Bank külföldi hiteleinek közös garántálásában. Hír szerint a Birodalmi Bank a közeli napokban egy jelentősebb diszkontóhittel fog jutni.

Brassói piaci árak

Marhahús levesnek kg. 26—28, pecsenye 42—46, Sertéscombja 52—54, karaj 42—44, Zsirszalonna 54—56, Zsir 46—48, Tojás drb. 1.40—1.80, Csirke párja 40—150. — Élőállatok kilóra: Exportörök 16 kg. 18-20, Sertés 17-19, Igás ökör drb. 7000—9000, Ló drb. 5000—15 ezer, Ló luxus drb. 18.000—24.000. — Terményárak nagyban: Buza q 550—570, Rozs 260—280, Árpa, sör 380—420, Árpa, takarmány 550—550, Tengeri szemes 500—550, Bab, fehér 700—800, Burgonya 200—220. — Takarmányárak nagyban, per 100 kg. Széna, préselt 200—250, Széna, laza 170—180, Szalma, laza 60—70, Korpa 260—280.

AZ „AGRONOMUL” ALTALÁNOS BIZTOSÍTÓ R. T. FOLYÓ HÓ 11-EN TARTOTTA MEG RENDES ÉVI KÖZGYÜLESET AZ INEZET ARADI SZÉKHÁZÁBAN. A megjelent részvényesek, — közöttük a Donau-Magdeburger érdekltség képviselői, — tudomásul vették az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentését és nekik a felmentvényt megadták. — Öröndetes tényként állapított meg, hogy a társaság vezetőségének körültekintő üzleti politikája helyes mederben haladt, úgy, hogy a nyomozó gazdasági helyzet nem vált különösen érzhetővé a társaság üzletmenetében. A társaság igazgatóságába beválasztott Dickin Walter, a Christovloni Bank vezérigazgatója, miáltal a Bank és az Agronomul között fennálló érdekközösség mindinkább kifejezésre jutott. — Ugyancsak beválasztott az igazgatóságba báró Jósika János kamarai képviselő, a Magyarpart vezetőségi tagja, s a magyarság markáns reprezentánsa. — A báró Jósika beválasztásával megszaporodott magyar igazgatósági tagok úgy a társaság beléletében, mint kifelé is, dokumentálják azt a szoros kapcsolatot, amelyet a társaság az erdélyi és a bányai magyar mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi érdekeltségekkel fenntart és mindjobban kiépíteni óhajt.

NEURALGINE

JURIST

FELÜLMULHATATLAN
GYÓGYSZER
FEJFAJÁS HÜLES MIGRÉN
REUMAS FÁJDALMAK
ELLEN

PHATÓ MINDEN GYÓGYSZERTÁRBA ÉS DROGÉRIÁBA

Footballabdák I-a

1/150, 1/200, 1/250, 1/300 gummival

5 mecs labda Lei 410

Viszonteladónak kedvezmény

GELLER-nél, Brassó, Str. Reg. Ca-rol (Kapu-utca) 36.

Sport

Csikók —

Kolozsvár válogatott 1:0

Kolozsvár, július 10.

A második garnitúrájú magyar válogatott csapat szereplése nem járt sikerrel, mint Bukarestben. A kolozsvári csapat teljesen egyenrangú ellenfél volt. Különösen az első félidőben volt sokat veszélyes a kolozsvári együttes, azonban Weinhardt mesteri bravúrral védett.

Az egyetlen gól Muresan egy szerencsétlen hátraadásából esett, aki ele

lőtt saját kapujába, a második félidő 7-ik percében.

Muresan bíró nagyon gyengén és pártoskodva vezette a mérkőzést

↓ **A Brasovia Csikszereadában játszik vasárnap.** A Brasovia együttese vasárnap reggel 5 órakor a Brasovia pályáról a következő együttesrel indul Csikszereadában: Bányai, Bölöni, Siegel, Niculescu, Kothi, Gönczi, Nagy, Popovics, Geller, Todor, Lakomcsik, Tartalék: Bogdán, Mezei.

↓ **Brassó válogatottja Székelyudvarhelyen.** Brassó válogatott csapata vasárnap Székelyudvarhelyen ad revánst Segesvár—Udvarhely—Medgyes válogatottjainak. A brassóiak a következő együttesrel szerepelnek:

Várhegyi, Bölöni, Szávai, István, Ge-

cse, Márton, Henisch, Vogel, Kovács, Szerderjesi, Berta, Tartalék: Schromm, Csányi és Schuller.

↓ **A Bátya szombatán a Macabival, vasárnap a Juventusal mérkőzik, Bukarestben.** Bukarestből jelentik: A Bátya, az erős szegedi professzionista csapat, két mérkőzést fog lejátszani Bukarestben. Mindkét helybeli focibólcsapat körében lázas érdeklődés előzi meg a küszöbön álló mérkőzéseket, mindegyik a legjobb tizenegy embert kényszerülnek a mezőnyre állítani. — A kánikula ellenére, két nagyszerű meccsre van kilátás, amely bizonyára meghozza úgy az anyagi, mint az erkölcsi sikert.

Komplett csapattal jön a kolozsvári Haggibor Brassóba

Brassó, július 10.

Városszerte nagy érdeklődés előzi meg a kolozsvári Haggibor vasárnapi brassói játékát. A Haggibor mindenkor szívesen látott vendég volt Brassóban. Még emlékeztet az első szereplésük, mikor Zuhogó esőben sokszor néző előtt nagyszerű iskolajátékkal verték Brassó akkori legjobb együttesét. A Haggibor ma ismét kitűnő formában van. Az egyetlen győtes Romániában, mely sikerrel, 1:1 eldöntetlen góllal nyert a budapesti Vasas ellen. Ez a kitűnő eredményük országsszerte feltűnést keltett.

Az Ivria sportklub tízéves fennállásának jubileuma alkalmával szerencsésen választott, mikor a Haggibor együttesét hívta meg. Jóstilus, kitűnő együttes, melynek játéka méltó az ünnepi kerethez.

A Haggibor—Ivria meccs délután öt órakor kezdődik a Brasovia pályán. Előmérkőzést az Olympia és a BMTE első csapatai játszanak délután három órai kezdettel. Ez a mérkőzés reváns jelleggel bír és ugyancsak nagy érdeklődésre tarthat számot.

Iskolák Egyesületek

— A II-K SZÉKELYFÖLDI IPAROSERTEKEZLET. A Sepsiszentgyörgyön 1930. évi július hó 6-án megtartott I-ső Székelyföldi Iparoskongresszus megbízása alapján, Csikszeread és Vidéke Ipartestülete Csikszereadában, 1931. évi július hó 26-án délelőtt 10 órai kezdettel, az Ipartestület székházában megrendezi a II-ik székelyföldi iparos-értekezletet, amelyen Brassó, Háromszék, Udvarhely, Marosorda, Csikvármegye ipartestületei és iparossága, valamint az iparosügy iránt érdeklődő közönség vesz részt.

— A SZÉKELYKERESZTURI UNITARIUS FÖGIMNÁZIUM a jövő 1931—32. iskolai évben is, mint teljes főgimnázium fog működni. Beírások augusztus 25-től 31-ig. Új tanulóknak a következő okmányokat kell kérésükhöz csatolni: születési anyakönyvi kivonat, keresztlevél, állampolgársági bizonyítvány, utazási bizonyítvány és iskolai bizonyítvány. Bennlakásért augusztus 1-ig kell folyamodni. Intézeti díjak: a főgimnáziumnál beírási és fenntartási díj címén 4420 lej fizetendő; internatusi díj 1500 lej, konviktus díj pénzben 4100 lej, terményben 150 kg. buza, 50 kg. kukorica, 5 kg. zsír, egész évre. — Szorgalmas, jó magaviseletű tanulók díjkezdvezményre számíthatnak; I. o. számára 5 teljesen ingyenes és 10 félkezdvezményes hely van a konviktusnál. — Válaszbélyeg beküldése ellenében felvilágosítást készséggel nyújt az igazgatóság.

Kirándulások az

ÉSZAKI

2134

ORSZÁGOKBA!

Kívánatra ingyenesen küldjük a „Nordland Illustrierte”

érdekes képes újságunkat, mely értékes diversenyt valamint felvilágosításokat tartalmaz a következő utazásokat illetőleg:

Hapag-Fjordutazások

1931 június - 310 márka és feljebb

Hapag-Nordkap utazások

1931 július - 470 márka és feljebb

Hapag-Izland- és Spitzberga utazás

1931 július-augusztus. 900 márka és feljebb

„RESOLUTE” és „OCEANA” luxus gőzösekkel, kizárólag első osztállyal.

Hamburg — Amerika Linie S. A. R.

TEMESVÁR I. BUKAREST
Str. Mercy 2. Cal. Victoriei 84.

Olcsó és jó

18 lej 1 m tartós sárgavászon

20 lej 1 m keményítettlen sifon tartós és mosható

22 lej 1 m. sárgavászon I-a minőség

18 lej 1 m. zefir garantált mosható, nagyon ajánlatos

30 lej 1 m. krepsifon. I-a minőség nagyon ajánlatos

29 lej 1 m. angol oxford, garantált színekkel

32 lej 1 m. valódi indián fehérneműnek

35 lej 1 m. muszlin miniat ruháknak

39 lej 1 m. I-a indián 100 cm. széles

42 lej 1 m. ingzefir, modern mintákkal

41 lej 1 m I-a gradli férfi fehérneműhez, nagyon tartós

60 lej 1 m. opál és markizett, legjobb minőségű fehérneműhez garantált színekben

65 lej 1 m. puplin I-a minőség, divatos mintákkal ingeknek

68 lej 1 m. lepedővászon praktikus, nagyon tartós, 150 cm. széles

100 lej 1 m lepedővászon, praktikus, tartós, 200 cm. széles

120 lej 1 m lepedővászon I-a minőség 200 cm széles

200 lej 1 m. valódi lenvászon 150 cm. széles

250 lej 1 m. valódi lenvászon 200 cm. széles

65 lej 1 m. toilete tarare, francia, fehérneműhez beléshoz stb. nagyon konvenábilis

99 lej 1 m. tobranco. válogatott színekkel

Sifon és hollandvászon, francia, angol, belga, svájci márkák, minden szélességben. Vászonnemű, selymek, harisnyák. Speciális angol, francia és modern szövetosztály, a legismertebb márkájú férfi és női szövetekkel

ORCHIDAN BUKAREST I. Strada Panzari 11

Vidéki szétküldés utánvétellel

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűből 12 lej. Vasárnap: 750, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyeszi hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej, 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Kertipadok, kertitömlők, vízmentes ponyvák, kutszivatyuk. Jul. Teutsch, műszaki áruaktár, Kapu-utca 57.

Kiváló minőségű fajúrok hordó, vagy vagon-tételekben, továbbá 8 mázsa dió eladó. Reinhold Klotild, Aiud-Nagyenyed, Str. Mih. Viteazul 49. 13790

Egy Schutlewort 6 lörös, tűzemképes cséplőgép eladó. Perdy Miklós, Kovászna. 13639

Családi ház eladó Schnell. u. 1. Bővebbet Brassó, Mester-ucca 17. 13791

Jégszekerények Kertésznél, Targu-Mures. Kívánatra árjegyzék. Brassói lerakat Tittes Pálnál. 13611

Vegyes

Jó menetű brassói vendéglőhöz kevés tőkével társ kerestetik, esetleg kiadó. Cim a brassói kiadóban.

Gombos uriszabósága a legmegbízhatóbb. Új címe: Brassó, Kapu-ucca 41.

Gyenge férfiak-

nak válaszbélyeg ajánlott levélben történő beküldése ellenében bérmentve küldöm szabadalmazott szenzációs találmányomat ismertető könyvet. Cim: „Patent 604” Cluj (Kolozsvár) 1. sz. postafiók.

Marabu Keltetőgépek

gravitációs központi melegvízfűtéssel. Többszörösen kifizetve

Rádiátorok és kazánok központi fűtésnek stb.

raktárról szállít

„MODERNA” építőipari gépek és rádiátor részvénytársaság

Brasov, Sírada Infundatá (Kis-utca) 12.

Ajánlat és prospektus díjmentesen.

Jövőre csakis a

Volkányi Strandfürdőre megyünk,

mert ez kétségtelenül a legszebb fekvésű, legnagyobb, legmelegebb és így a legkellősebb szabadfürdő az egész Barcaságon. — Ez előnyökön kívül ennek a fürdőnek kifogástalan trambulínja, 2 és 3 m ugrótornya s egy nagyszerű csúszócatornája van, s mindenféle tornaszerrel el van látva. — A fürdő kabinok nagyszámában állanak rendelkezésre.

Autóbusz-járat: Indulás Brassóból Gewerbevereinnal szemben. hétköznapok reggel 5.45, 12, 15, 18 órakor. Volkányból vissza: reggel 7.15, 13.15, 17.9 órakor. Vasárnap állandó közlekedés. H. O. 13848

*) Ez a fürdő nem tévesztendő össze a Concordia fürdőjével.

Perselyóra

szenzációs találmány. Az óra csak akkor jár ha mindennap egy pénzdarabot dobunk bele és ezáltal kényszerít a mindennapi takarékososságra.

Kapható kedvező részletfizetési feltételek mellett is brassói megbízottunknál

STRADA REG. MARIA 6.

Romániai vezérképviselő:

„FREBA” Bukarest
Bvd. Mária 4.

H. O. 2162

B. L. Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

ABRASSOI LAPOK nyomdavállalatának kiadása és rotációs nyomása, Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félévre 600, évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félévre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420, félévre 820, évente 1600 lej.

megbízások telvétele és fizetések átvételére tenti, helyi megbízottakon kívül a köv. központi megbízottak vannak feljogosítva: Bartha Géza Dán Dániel, Gerő Sándor.

MEGBÍZOTTAK. Arad: Piața Impăratul Traian 1. (Halmágyi Pál) — **Dés:** Str. S. Barna 10. (Osztián Kálmán) — **Déva:** Str. Ioan Creanța 2. (Balogh Géza), Telefon 17 Hunyad- és Alsófehérmegyei részére. **Kolozsvár:** Str. Dubalarilor 7. (vált Timár-utca) (Neumann Ignác). — **Marosvásárhely:** Benjámín Árpád. Szentgyörgy-u. 6. — **Nagyseben:** Str. Furaului 13. (Szigetváry László) — **Nagyvárad:** Str. Nic. Jiga 32 (Szabó Gyula) — **Szatmár:** Rákóczy-ut 37. (Kertész László) — **Szatmár- és Máramarosmegyei részére:** — **Szilágyosonylő:** (Halparia Ernő) — **Temesvár:** Gyárváros, Tigriș-utca 4. (Halmágyi Pál). — **Torda:** Str. Regele Ferdinand 25. (Dénas József.)

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk.